

Nye skolebygg Spetalen og Karlshus

Foto Per Johan Waag

Årsberetning 2018

Innhold

Rådmannens sammendrag.....	4
Årsberetning	8
Drift	8
Økonomisk oversikt drift	10
Avviksanalyse – driftsregnskap for 2018:.....	11
Investering.....	21
Økonomisk oversikt investering:.....	21
Avviksanalyse – investeringsregnskap for 2018:	22
Balanse pr 31.12 2018:	28
Nøkkeltallspresentasjon:	29
Folketallet i Råde pr 31/12.....	29
Utviklingen av inntekter og utgifter	29
Finansielle resultatmål: Hvordan er kommunens økonomiske helsetilstand?	30
Hvordan fordeler de løpende inntektene seg?.....	32
Prosentvis fordeling av løpende inntekter:.....	33
Hvor mye av driftsutgiftene dekkes av skatte- og rammetilskuddet?	33
Utviklingen i investeringsnivå	34
Hvordan er kommunens gjeldsforpliktelser?	35
Hvilken betydning har investeringsgjelden på kommunens økonomisk bæreevne?	35
Finansrapportering	38
Personalmessige forhold.....	41
Bemanningsrapport.....	41
Nærvær og sykefravær 2018	42
Likestilling.....	45
Etikk og etiske retningslinjer	47

Rådmannens sammendrag

Hva preget Råde kommune i 2018?

Et tilbakeblikk på 2018 viser høy aktivitet på mange ulike områder i kommunen.

Tidlig på året kunne vi glede oss over åpning av to nye skolebygg.

Årets skolebygg i Norge ble Spetalen skole!!

Arbeidet med å styrke tverrgående og helhetlig ledelse er høyt prioritert. Hensikten er å sikre helhetlig ledelse av robuste enheter som er organisert for å møte framtidige utfordringer både av strategisk- og praktisk karakter, gjennom sterk verdiforankring. Det ble gjennom en organisasjonsutviklingsarbeid foretatt organisatoriske endringer på flere virksomheter og det ble opprettet to kommunalsjefstillinger.

Et annet sentralt tema vi har hatt fokus på i året som har gått er innbyggerinvolvering og innbyggerdeltakelse både i planarbeid og i utvikling av tjenestene. Vi som kommune må tenke annerledes om hvordan vi samhandler og inviterer innbyggerne til å delta aktivt i temaer som omhandler deres liv.

Sterke lokalsamfunn skapes best sammen, der folkevalgte, ansatte og innbyggere bruker sine ressurser, tar felles ansvar for og deltar aktivt i felleskapet.

2018 var et godt driftsår for Råde kommune. Kommunen ga innbyggerne tjenester av gjennomgående god kvalitet. Kapasiteten var jevnt over godt tilpasset innbyggernes behov. Knapphet på ressurser, krever at ledelsen har måttet gjøre tydelige prioriteringer.

God kvalitet på tjenestene til kommunens innbyggere er et overordnet mål. Vi må ha kontinuerlig fokus på kvalitet og arbeider systematisk med kvalitetsutvikling. Vi har i 2018 jobbet mye med forankring og systematisering av vårt kvalitetssystem og dokumenthåndtering.

Gjennom året har det vært arbeidet med kompetanseutviklingstiltak for medarbeiderne, gjennom f.eks innføring av nye teknologiske hjelpemidler og fokus på utnyttelse av ressursene på tvers

Råde kommune har sammen med kommunen Aremark, Marker, Hvaler Skiptvet og Våler etablert SmartKom Østfold. Formålet er at vi gjennom samarbeid om tjenesteutvikling og innovasjon skal gi økt verdiskaping for innbyggere og næringsliv. Dette er en viktig arena for, kompetanseheving, faglige nettverk og fellesskap i tjenesteutvikling.

Råde kommunes årsregnskap for 2018 viser et mindreforbruk på 22,3 mill. kroner som kan tilføres disposisjonsfondet ved kommunestyrets behandling av regnskapet 2018. Kommunens disposisjonsfond vil i så tilfelle være på 51,1 mill. kroner. Det skyldes i stor grad økte skatteinntekter, medhold i en tvistesak og lavere pensjonsutgifter, men det viser også en nøkternhet på våre driftsenheter, selv om det har vært en omfattende vekst av kommunens utgifter de seneste årene.

Kommunen har fortsatt en betydelig risiko for økte finanskostnader ved kun mindre endringer i renten. Endringstakten i våre omgivelser er høy og det krever omfattende oppmerksomhet på kommunens planlegging for å møte fremtidige endringer i rammevilkår.

Råde kommunes visjon 2037 har høye ambisjoner. Det er gjennom et tillitsfullt og godt samarbeide vi også fremover vil jobbe for å nå disse ambisjonene. Samhandling og felleskap på tvers av profesjoner, folkevalgte og sammen med kommunens innbyggere gjør at vi kan skape nye muligheter sammen. Folk som snakker sammen skaper sammen.

Helse, omsorg og rehabilitering

Virksomhetene har hatt fokus på samhandling og tverrfaglig samarbeid for å sikre innbyggerne i Råde kommune tjenester av god kvalitet. For å nå dette målet har vi utviklet tverrfaglige samhandlingsfora, som for eksempel tildelingsteam og boligtildelingsteam. Helse, omsorg og rehabilitering har også vært gjennom en omorganisering ved etablering av Helsehuset som inneholder hjemmebaserte tjenester, sykehjemmet og fysio- og ergoterapitjenester. Endringene legger til rette for bedre å kunne se ressurser i en sammenheng, både når det gjelder personal og kompetanse. Gjennom året har kommunen hatt et økt fokus på hverdagsrehabilitering og aktivitet. Det har vært gjennomført et prosjekt på hverdagsrehabilitering, og tjenesten er nå implementert i drift. Målet er at brukere selv kan sette seg egne mål og være aktiv i rehabiliteringen. Dagtilbud til hjemmeboende og til beboere på institusjon har blitt tilpasset og videreutviklet. Arbeidet med ulike aktivitetstilbud er viktig for økt mestring og livskvalitet. Dette vil også være et fokus i 2019 gjennom kvalitetsreformen «Leve hele livet».

Råde kommune deltar i flere samhandlingsarenaer med andre kommuner for å dele kunnskap og lære av hverandre. Vi har sammen med Moss, Rygge og Våler blitt med i et landsomfattende prosjekt i regi av Bufdir - TryggEst. TryggEst er et system som skal bidra til å avdekke og forhindre overgrep mot voksne mennesker som i liten eller ingen grad er i stand til å beskytte seg selv.

Det er et økt trykk på tjenestene, og det vurderes at kompleksiteten i tjenestebildet er sammensatt. Det er blant annet en økning i behov til hjemmeboende med demens. Virksomhetene har arbeidet med å kunne gi tilpassede tjenester, deler av dette har kommunen lykkes med, som blant annet har gitt utslag i null overligger døgn (utskrivningsklare pasienter) på sykehus i 2018.

Det har vært vanskelig å rekruttere høgskolekompetanse og da særlig sykepleiere og vernepleiere. Det har derfor vært brukt mye ressurser på innleie og bruk av vikarbyrå, dette er svært kostnadskrevende.

Oppvekst og levekår

I 2018 har elever og lærere tatt i bruk nye flotte skolebygg både på Karlshus skole og Spetalen skole. Ledelsen og de ansatte ved de to skolene har stått godt i undervisning i bygge- og flytteprosess. Vi står nå godt rustet til å møte fremtiden og har rom for å møte befolkningsutviklingen i årene som kommer.

Vi har jobbet frem en helhetlig plan for integrering og inkludering av flyktninger for vår kommune. Dette har blitt gjennomført i et tverrfaglig samarbeid hvor nær alle kommunens tjenesteområder har vært representert, og hvor innbyggere har deltatt i arbeidet.

Tidlig innsats er et aktivt begrep når vi utvikler våre tjenester for barn og unge. Som en del av opptrappingsplanen har vi fått styrket helsesykepleierressurser på alle skolene. Dette er ett godt og nødvendig tiltak for å komme tidlig inn i arbeidet med barn som har behov for støtte og hjelp. Vi har også etablert et ungdomsteam på Tomb vgs, med drop-in tilbud en dag pr uke for alle som ønsker det. Dette er et tverrfaglig samarbeid mellom psykiatrisk sykepleier, ruskonsulent, helsesøster og familierådgiver.

Våre to kommunale barnehager er nå godkjente som helsefremmende barnehager og har implementert fokuset på mat, bevegelse og psykisk helse i sitt arbeid.

Vi er også veldig stolte av resultatene på eksamen for 10.trinn våren 2018, hvor vi skårer på nasjonalt snitt i 2 fag og godt over nasjonalt snitt både i matematikk og norsk hovedmål. Når vi ser dette opp mot at vi over tid har hatt utfordringer med å oppnå forventede resultater på nasjonale prøver på 5.trinn og 8.trinn, så viser resultatene på eksamen at våre elever jevnt over er godt rustet til å starte på videregående skoler. Fremover legges det til rette for å ha særskilt fokus på språkopplæring (språkbading i barnehagene) og lese- og skriveferdigheter i hele utdanningsløpet.

Det har vært et særskilt press på omfang, aktivitet og økonomi i barneverntjenesten i 2018. Flere komplekse saker og behov for kostnadskrevende tiltak, har medført et stort merforbruk. Dette er en utvikling som rådmannen vil se særskilt på i 2019.

Plan, miljø og teknikk

De ulike fagområdene innenfor plan, miljø, teknikk og eiendom har hatt godt samarbeid, samt at området har etablert et utvidet samarbeid med øvrige tjenester i kommunen. Vakante stillinger innen planområdene er blitt besatt. Dette har gitt økt produksjon på hele planområdet.

Rullering av kommuneplanen er påbegynt med en spennende oppstart på Parkfestivalen, hvor kommunen hadde stand og fikk mange innspill fra innbyggerne på hva de tenker er viktig for Rådesamfunnet fremover. Hovedplan for vann- og avløp er

blitt revidert og vedtatt og forslag til områdereguleringsplan for Karlshus er lagt ut på høring og offentlig ettersyn.

Klima- og energiplan og kulturminneplan er påbegynt, og planprogram er fastsatt. Forvaltningsplan for statlig sikrede friluftsområder og tiltaksplan for Karlshusskogen med tilrettelegging for aktivitet er utarbeidet.

Arbeidet med trafikksikker kommune og trafikksikkerhetsplanen er godt i gang.

Utbyggingsavtale for Strømnesåsen er underskrevet, samt at anbudskonkurranse for totalentreprise for infrastrukturen på nordre del av feltet er gjennomført. Flere store overordnede planer og temaplaner har hatt god fremdrift, samtidig har vært utfordrende med hensyn til kapasitet, ressursbruk og prioriteringer.

Miljøvaktmestertjenesten som er et tilbud til kommunes innbyggere som trenger arbeidstrening, aktivisering, sosialisering og boveiledning er godt i gang, tjenesten utfører vedlikeholdsoppgaver knyttet til kommunes vedlikeholdsavdeling

Vedlikeholdsavdelingen har gjennom året jobbet mye med å systematisere sine tjenester og derigjennom gjennomført flere interne prosjekter enn tidligere.

Det har også gjennom året vært jobbet godt med utbedringer av vann- og avløpsledninger. Videre har man fått etablert en midlertidig løsning for problemet med svakt vanntrykk i Saltnesområdet.

I vinter månedene har det vært stor innsats for å holde kommunens veier kjørbare.

Administrasjon

Det har blitt utviklet ny profil for Råde kommune og gjør kommunen lett gjenkjennelig i et moderne design. I november ble kommunens nye hjemmeside lansert. Den nye hjemmesiden er utarbeidet med fokus på å gjøre aktuell informasjon lett tilgjengelig på nett og legge til rette for digital dialog mellom kommunen og innbyggerne.

I tråd med EU's personverndirektivet har kommunen opprettet personvernombud og nødvendig dokumentasjon og prosedyrer som er påkrevd i henhold til GDPR (General Data Protection Regulation) er utarbeidet.

Rådmannen vil få takke de folkevalgte, med ordføreren i spissen, for samarbeidet i 2018. Det har vært nok et spennende år, hvor politikk og administrasjon har samarbeidet tett for en ønsket retning.

Jeg vil også rette en stor takk til alle ledere, medarbeidere og tillitsvalgte. Gjennom å levendegjøre kommunens verdier «raushet, glede og respekt» bidrar dere hver dag til å gjøre Råde kommune til et godt sted å arbeide og bo.

Råde, 29.03.2019

Inger K. Skarpholt Fjeld
rådmann

Årsberetning

Drift

For driftsåret 2018 bokfører kommunen et positivt regnskapsmessig resultat på kr 22,3 mill. *Brutto driftsresultat* ble kr 35,1 mill. korrigert for avskrivninger og *netto driftsresultat* ble kr 8,3 mill.

For at kommunen skal ha en sunn økonomi og evnen til å avsette midler til fremtidig bruk, bør netto resultatgrad utgjøre minst 1,75% av årets driftsinntekter. For 2018 var netto resultatgrad 1,4%.

For å gi et mer korrekt bilde av brutto- og netto resultatgrad er det nødvendig å gjøre noen korrigeringer av tallene. Dette er omtalt spesielt under kapitlet «Nøkkeltalls-presentasjon».

Resultatet for 2018 ble ca. 19,7 mill. bedre enn det som ble varslet ved 2. tertial og endte opp 22,3 mill. bedre enn vedtatt budsjett. Etter rapporten for 2. tertial, hvor det prognostiserte mindreforbruket skyltes en ekstraordinær inntekt fra en tvistesak, har virksomhetene holdt igjen alle kjøpe som ikke har vært strengt nødvendig for at det prognostiserte merforbruket i driften skulle bli minst mulig. I tillegg har det vært mindreforbruk på pensjon og planarbeid, økte inntekter og merinntekt inntektsutjevning som sterkt bidrar til det positive resultatet. For mer detaljer, henvises det til avviksanalysen for driftsregnskapet.

Rammetilskudd ble kr. 0,44 mill. høyere enn budsjettert. Skatteinntektene ble lavere enn budsjettert med kr 1,0 mill., men må ses i sammenheng med inntektsutjevningmidler som ble kr 6,7 mill. høyere enn budsjettert. Samlet sett ble skatteinntekter og inntektsutjevning kr 5,7 mill. høyere enn budsjettert.

Det har blitt avsatt kr 4,7 mill. og brukt kr 10,2 mill. av disposisjonsfond som forutsatt. Dette betyr at kommunestyret har kr 22 337 812,- de kan disponere når de behandler regnskapet for 2018.

Selvkostområdene vann og avløp gikk i 2018 med et «underskudd» på kr 4,6 mill. Dette ble fordelt ved bruk av selvkostfond vann kr 3,7 mill. og kr 0,9 mill. av selvkostfond avløp. Dette er kr 285' mindre enn budsjetterte bruk og anses å være i balanse i forhold til budsjett. I tillegg ble det brukt kr 187' av selvkostfond feiing, avsatt kr 69' til selvkostfond for kart/oppmåling og kr 121' til byggesaksbehandling.

Kommunens likviditet kan gjenspeiles i kommunens resultat.

Likviditeten har fra 2011 til 2017 vært stabil god. Dette skyldes i hovedsak mye ubrukte lånemidler. For 2018 er likviditeten lavere, og korrigert for ubrukte lånemidler og premieavvik er likviditeten under anbefalt grense. For en mer detaljert analyse av likviditeten, se kapitlet «Nøkkeltalls-presentasjon» hvor dette er nærmere belyst.

Trekkrettigheten (kassekreditten) har ikke vært benyttet i 2018.

Råde kommunes økonomi har hatt en stabil positiv kurve de siste årene. Mye av dette skyldes store innsparingsplaner og omstillingstiltak, samt innføring av eiendomsskatt. I

tillegg har kommunen de siste årene hatt høye skatteinntekter samt flere ekstraordinære inntekter. Disse inntektene kan ikke forventes fremover og det blir viktig å oppretthold den restriktive linjen til forvaltning av kommunens økonomi, og at dette fortsatt har høy prioritet også i fremtiden. Det er i gode tider man skal bygge opp sine likviditetsreserver slik at man kan stå sterkere rustet når det kommer uforutsette hendelser. Råde kommune har ved utgangen av 2018 kr 28,8 mill. på disposisjonsfond. Hvis kommunestyret i juni vedtar å avsette «overskuddet» i 2018 til disposisjonsfond, vil fondet være på kr 51,1 mill.

Økonomi og regnskap:

Tabellen viser en oppsummering av alle virksomhetene for regnskapsåret 2018

		2017	2018			
			Justert Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik Regnskap - Just. budsj.	Avvik %
110	Politisk styring og kontroll	5 340 990	5 011 324	4 593 962	417 362	8,33 %
140	Rådmann og kommunalsjefer	0	23 455 772	20 203 471	3 252 301	13,87 %
150	Stab Økonomi	0	12 440 751	11 675 018	765 733	6,16 %
151	Stab Kompetanse og utvikling	48 390 349	24 225 280	22 153 999	2 071 281	8,55 %
152	Råde ungdomsskole og kulturskole	25 985 920	26 235 898	26 173 308	62 590	0,24 %
153	Oppvekstområde Karlshus	35 859 795	37 616 107	38 853 563	-1 237 456	-3,29 %
154	Oppvekstområde Saltnes	24 849 020	25 751 849	26 414 059	-662 210	-2,57 %
155	Familie	35 981 374	47 423 489	49 496 217	-2 072 728	-4,37 %
156	NAV Råde	8 194 868	20 438 403	20 650 380	-211 977	-1,04 %
157	Hjemmebaserte tjenester	49 945 107				
158	Råde sykehjem	51 557 386	86 473 972	91 846 484	-5 372 512	-6,21 %
159	Tjenester for funksjonshemmede	36 838 470	37 713 253	36 211 245	1 502 008	3,98 %
160	Teknisk	24 374 185	26 983 066	22 993 008	3 990 058	14,79 %
170	Ankomstsenter Østfold	0	0	0		
180	Skatter og rammetilskudd	-360 084 007	-384 612 000	-401 114 250	16 502 250	-4,29 %
190	Finanstransaksjoner	12 766 543	10 842 836	29 849 536	-19 006 700	-175,29 %
	Mer-/mindreforbruk	0	0	0		

For kommentarer til den enkelte virksomhet, se rapport for de enkelte virksomheter i «Årsrapport 2018 – Råde kommune».

Økonomisk oversikt drift

ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT	Kostra-art	Regnskap 2018	Justert Budsjet 2018	Opprinnelig Budsjet 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger	600:619	19 292 013	18 159 000	18 159 000	18 418 726
Andre salgs- og leieinntekter	620:670	36 351 885	34 860 815	34 860 815	38 053 845
Overføringer med krav til motytelse	700:780	95 475 474	52 001 896	51 677 896	88 689 023
Rammetilskudd	800	196 797 312	189 627 000	189 627 000	185 259 586
Andre statlige overføringer	810:829	17 917 876	21 488 000	21 488 000	14 884 156
Andre overføringer	830:850; 880:890	3 204 651	193 000	193 000	535 904
Innteks- og formuesskatt	870	198 782 601	199 810 000	199 810 000	193 811 924
Eiendomsskatt	874	21 418 000	21 255 000	21 255 000	15 163 941
Andre direkte og indirekte skatter	877	11 210	-	-	11 210
SUM DRIFTSINTEKTER		589 251 022	537 394 711	537 070 711	554 828 314
Lønnsutgifter	010:080; 160:165	285 467 459	271 412 242	270 638 691	273 071 665
Sosiale utgifter	090:099	73 834 317	73 849 086	73 546 086	71 030 981
Kjøp av varer og tjenester - inngår i prod	100:285 - 160:165	75 093 159	69 634 607	67 628 158	72 584 059
Kjøp av varer og tjenester - erst. prod	300:380	92 360 679	87 181 100	86 967 100	95 761 853
Overføringer	400:490	27 846 042	23 417 366	25 565 366	24 220 339
Avskrivninger	590	23 598 558	18 000 000	18 000 000	17 360 443
Fordeelte utgifter	Neg (690)	(464 222)	(160 000)	(160 000)	(416 198)
SUM DRIFTSUTGIFTER		577 735 992	543 334 401	542 185 401	553 613 142
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		11 515 030	(5 939 690)	(5 114 690)	1 215 172
Renteinntekter og utbytte	900:905	3 326 934	2 530 000	2 530 000	3 362 210
Gevinst finansielle instrumenter	909	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	920	269 074	500 000	500 000	226 634
SUM EKSTERNE FINANSINTEKTER		3 596 008	3 030 000	3 030 000	3 588 844
Renteutgifter og låneomkostninger	500	11 313 364	11 730 000	11 730 000	9 771 367
Tap finansielle instrumenter	509	-	-	-	-
Avdrag på lån	510	18 944 983	18 565 000	18 565 000	14 616 358
Utlån	520	125 715	500 000	500 000	341 030
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER		30 384 062	30 795 000	30 795 000	24 728 755
RESULTAT EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER		(26 788 055)	(27 765 000)	(27 765 000)	(21 139 911)
Motpost avskrivninger	990	23 598 558	18 000 000	18 000 000	17 360 443
NETTO DRIFTSRESULTAT		8 325 533	(15 704 690)	(14 879 690)	(2 564 297)
Bruk av tidl. års regnsk.m. mindreforbruk	930	4 733 890	4 733 890	-	8 970 824
Bruk av disposisjonsfond	940	10 245 690	10 245 690	9 420 690	9 457 208
Bruk av bundne fond	950	7 080 621	5 459 000	5 459 000	2 411 153
SUM BRUK AV AVSETNINGER		22 060 201	20 438 580	14 879 690	20 839 185
Overført til investeringsregnskapet	570	-	-	-	-
Avsatt dekning tidl. års merforbruk	530	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	540	4 733 890	4 733 890	-	8 670 824
Avsatt til bundne fond	550	3 314 032	-	-	4 870 175
SUM AVSETNINGER		8 047 922	4 733 890	-	13 540 998
REGNSKAPSMESSIG MER-/MINDREFORBRUK		22 337 812	-	-	4 733 890

Avviksanalyse – driftsregnskap for 2018:

I det følgende kommenteres vesentlige avvik ihht til "Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, sist endret 16.12.2014, §10 Regnskapsfrister og behandling av årsregnskap og årsberetning".

Avviksanalysen tar utgangspunkt i standardrapporten "Økonomisk oversikt – drift", og fokuserer på *vesentlige* avvik mellom utgifter/inntekter i årsregnskapet og bevilgning/fastsettelse til formålet i regulert budsjett.

Inntekter:

(Alle tall i 1000 kr)

Brukerbetalinger (Kostra art 600:619):

Regnskap	19 292
Justert budsjett	18 159
Avvik	1 133

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
600	Brukerbetalinger	1 133	Merinntekt brukerbetaling skyldes høyere inntekt på opphold i institusjon. Brukerbetaling barnehager/SFO viser mindreinntekt.

Andre salgs- og leieinntekter (Kostra art 620:670):

Regnskap	36 352
Justert budsjett	34 861
Avvik	1 491

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
620	Avgiftsfritt salg	-997	Mindreinntekt kart/oppmålingsgebyr og kantineinntekter (ført under art 650). Merinntekter knyttet til reguleringsplaner og utleie av utstyr.
629	Billettinntekter	499	Merinntekter billettinntekter Parkfestivalen.
630	Husleieinntekter	1 744	Merinntekt husleie kommunale utleieboliger.
640	Kommunale årsgebyr	-724	Mindreinntekt kommunale årsgebyr og mindreinntekt tilknytningsavgift.
650	Avgiftspliktig salg	968	Merinntekten skyldes i hovedsak andre avgiftspliktige inntekter (Råde parkfestival og skogeiendom).

Overføringer med krav til motytelse (Kostra art 700 - 780):

Regnskap	95 475
Justert budsjett	52 002
Avvik	43 473

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
700	Refusjoner fra staten	25 429	Merinntekt skyldes ressurskrevende brukere (flyttet fra art 810 hvor inntektene også er budsjettert) og merinntekt i forbindelse med medhold i en tvistesak.
710	Sykelønnsrefusjon	11 520	Merinntekt på sykelønnsrefusjoner og foreldrepenger. Dette skyldes høyere sykefravær og flere i fødselspermisjon enn budsjettert.
729	Momsrefusjon drift	2 801	Merinntekt momskompensasjon, motpost artsgruppe 429.
730	Refusjon fra fylkeskommuner	335	Merinntekt på lærlingerefusjon og refusjon for prøvenemd.
750	Refusjoner fra andre kommuner	2 233	Merinntekt salg av institusjonsplasser, salg av skole-/barnehageplasser til andre kommuner og refusjon barnevern for utført tilsyn.
770	Refusjoner fra private	1 134	Merinntekt Råde parkfestival, Refusjon nettleie, refusjon fra KS, refusjon for frikjøp og refunderte saksomkostninger lagmannsretten.

Rammeoverføringer (Kostra art 800):

Regnskap	196 797
Justert budsjett	189 627
Avvik	7 170

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
800	Rammeoverføringer	282	Merinntekt rammeoverføringer.
8002	Inntektsutjevningmidler	6 732	Merinntekt inntektsutjevningmidler.

Andre statlige overføringer (Kostra art 810:829):

Regnskap	17 918
Justert budsjett	21 488
Avvik	-3 570

Artsgruppens mindreinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
8110	Boligtilskudd	600	Merinntekt boligtilskudd.
8130	Integreringstilskudd	1 664	Merinntekt midler fra IMDI og integreringstilskudd.
8160	Andre øremerkede tilskudd	2 437	Merinntekt mottatte tilskudd til innovasjon og digitalisering, erfaringskonsulent, helsestasjon og til kulturminneplan.
8170	Andre statlige overføringer	-8 778	Mindreinntekt tilskudd ressurskrevende brukere (føringen er flyttet til artsgruppe 700)
8180	Rente- og avdragskompensasjon	565	Merinntekt rentekompensasjon til sykehjem, skolebygg og kirkebygg.

Andre overføringer (Kostra art 830:850;880:890):

Regnskap	3 205
Justert budsjett	193
Avvik	3 011

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
830	Overføring fra fylkeskommuner	2 548	Merinntekt tilskudd Råde parkfestival, folkehelsemidler, RØRE-midler og spillemidler til videreformidling, ses mot art 470.
850	Overføringer fra kommuner	263	Overskudd landbrukskontoret
890	Overføringer fra andre	200	Merinntekt gaver fra private til Karlshus skole, Spetalen skole, avdelinger helsehuset og Råde parkfestival.

Inntekts- og formuesskatt (Kostra art 870):

Regnskap	198 783
Justert budsjett	199 810
Avvik	-1 027

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
870	Inntekts- og formues-skatt	-1 027	Mindreinntekt skatt på inntekt og formue

Eiendomsskatt (Kostra art 874-875):

Regnskap	21 418
Justert budsjett	21 255
Avvik	163

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
874-5	Eiendomsskatt	163	Merinntekt eiendomsskatt boliger og fritidseiendom (170') og merinntekt annen eiendom (-7').

Annen direkte og indirekte skatt (Kostra art 877):

Regnskap	11
Justert budsjett	0
Avvik	11

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
877	Andre direkte og indirekte skatter	11	Skyldes merinntekt konsesjonsavgift.

Renteinntekter og utbytte (Kostra art 900:905):

Regnskap	3 327
Justert budsjett	2 530
Avvik	797

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
900	Renteinntekter	793	Merinntekt renter av bankinnskud og andre renteinntekter.

Mottatte avdrag på utlån (Kostra art 920):

Regnskap	269
Justert budsjett	500
Avvik	231

Artsgruppens mindreinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
920	Mottatte avdrag på utlån	231	Mottatt mindre avdrag på sosiale utlån

Utgifter:

(Alle tall i 1000 kr)

Lønnsutgifter (Kostra art 010:089; 160-165):

Regnskap	285 467
Justert budsjett	271 412
Avvik	-14 055

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
010	Lønn faste stillinger	1 297	Mindreforbruk skyldes flere vakante stillinger gjennom året. Merforbruk på faste avtalefestede tillegg og helge- og høytidstillegg.
020	Vikarer	-10 109	Merforbruk skyldes sykevikar i arbeidsgiverperioden, sykevikar med refusjon/vikar ved fødselspermisjon, vikar ved ferie/avspasering og variable tillegg til vikarer.
030	Ekstrahjelp	-3 723	Merforbruket ekstrahjelp, mindreforbruk fastvakt syke/døende.
040	Overtid	-2 401	Merforbruk overtid.
050	Andre trekkpliktige ytelser	-2 135	Merforbruk fosterhjem, annen lønn, besøkshjem, omsorgsstønning og tilsynsfører.
070	Lønn faste stillinger nybygg og vedlikehold	244	Mindreforbruk vedlikeholdsavdelingen.
075	Lønn renhold	-244	Merforbruk sykevikar og ferievikar budsjettert under 020.
080	Godtgjørelse folkevalgte	302	Mindreforbruk godtgjørelse folkevalgte og lønn til ordfører/varaordfører.

089	Trekkpliktig/oppgavepliktig, ikke arb.giv.avg. pliktig lønn	2 469	For mye avsatt til lønnsoppgjør 2018. Må ses mot mindreinntekt skatt, jfr RNB 2018
160	Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil m.v. som er oppgavepliktige	541	Mindreforbruk på kjøregodtgjørelse og oppholdsutgifter.
165	Andre oppgavepliktige godtgjørelser	-297	Merforbruk utgiftsdekning støttekontakt/tilsynsfører, fosterhjem og oppgavepliktig stipend.

Sosiale utgifter (Kostra art 090:099):

Regnskap	73 834
Justert budsjett	73 849
Avvik	15

Artgruppens mindreutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
090	Pensjon	794	Merforbruk pensjon SPK (559') Mindreforbruk KLP (1 353').
099	Arbeidsgiveravgift	-779	Merforbruk arbeidsgiveravgift.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon (Kostra art 100:285 - 160:165):

Regnskap	75 093
Justert budsjett	69 635
Avvik	-5 459

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
100	Kontormateriell	52	Mindreforbruk kontormateriell og EDB-rekvisita, merforbruk abonnement tidsskrifter.
105	Undervisningsmaterie ll	32	Merforbruk Lærebøker, materiell til undervisning og annet skolemateriell. Mindreforbruk fritt skolemateriell.
110	Medisinsk forbruksmaterie ll	-210	Merforbruk, kjøp av medisinsk forbruksmaterie ll.
114	Medikamenter	-22	Merforbruk medikamenter.
115	Matvarer	-150	Merforbruk matvarer Karlshus skole og SFO, klokkergården barnehage, Spetalen skole og SFO. Merforbruk bevertning Karlshus skole, Klokkergården barnehage, politisk styring og kontroll og rådmann og stab. Mindreforbruk matvarer helsehuset.

120	Andre utgifter	1 370	Mindreforbruk skyldes i hovedsak at dette er en generell post for andre diverse utgifter og og det er derfor vanlig at den har noe avvik. Merforbruk knyttet til hjelpetiltak og velferdstiltak ansatte.
130	Post, banktjenester, telefon, internett/bredbånd	224	Mindreforbruk kostnader til telefon, mobil, faks, portoutgifter og datakommunikasjon.
140	Annonse, reklame, informasjon	11	Mindreforbruk stillingsannonser og annonser, reklame, informasjon. Merforbruk trykking, kopiering.
150	Opplæring, kurs	261	Mindreforbruk opplæringstiltak for ansatte. Merforbruk kurs- og konferanseutgifter og foreleser/kursholder.
170	Drift av egne transportmidler	-1 062	Merforbruk service/forsikring/årsavgift egne og leasede transportmidler og transportutgifter.
180	Energi	258	Mindreforbruket skyldes i hovedsak strøm til veilys (204'). Mindreforbruk strømudgifter på virksomhetene (54)
182	Fyringsolje og fyringsparafin	36	Mindreforbruk fyringsolje og fyringsparafin.
185	Forsikringer og utgifter til vakthold og sikring	-25	Mindreforbruk forsikring til personer/elever og forsikring av bygg/maskiner/løsøre. Merforbruk vakthold og alarmsystemer.
190	Leie av lokaler og grunn	-98	Merforbruk husleie (boligkontoret)
195	Avgifter, gebyrer, lisenser	-142	Mindreforbruk lisenser og tinglysningsgebyrer. Merforbruk kontingenter og kommunale eiendomsgebyrer.
200	Kjøp og finansiell leasing av driftsmidler	-734	Merforbruk inventar og utstyr, kjøp av edb/telefoni/kopi og trygghetsalarmer.
209	Medisinsk utstyr	78	Mindreforbruk kjøp av medisinsk utstyr sykehjemmet.
220	Leie av driftsmidler	-347	Merforbruk skyldes leie av maskiner/utstyr Råde Parkfestival.
230	Vedlikehold, byggetjenester og nybygg	-1 058	Merforbruk på vedlikehold innvendig og ventilasjon samt vedlikehold av vannanlegg. Mindreforbruk utgifter til vedlikehold komm.bygg utvendig.
240	Serviceavtaler/ reparasjoner	-605	Merforbruk knyttet til driftsavtaler. Mindreforbruk IKT-systemer.
250	Materialer til vedlikehold, påkostning og nybygg	-77	Merforbruk materialer til vedlikehold.
260	Renhold og vaskeritjenester	39	Mindreforbruk kjøp av renholdstjenester og vask i egen regi.

270	Kjøp av tjenester	-3 290	Merforbruk kjøp av tjenester TFF, helsehuset HR-avdelingen, Råde Parkfestival og barnevern. Videre er det merforbruk knyttet til juridisk bistand (Teknisk og barnevern) og tolketjenester. Mindreforbruk Planarbeid.
-----	-------------------	--------	---

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon (Kostra art 300:380):

Regnskap	92 361
Justert budsjett	87 181
Avvik	-5 180

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
300	Kjøp fra staten	-2 233	Merforbruk omsorgstiltak barnevernet.
330	Kjøp fra fylkeskommunen	34	Merforbruk på kjøp av grunnskoleplass fra fylkeskommunen. Mindreforbruk bibliotek og dagsenter TFF.
350	Kjøp fra andre kommuner	676	Mindreforbruk voksenopplæring (ses mot artsgruppe 375) og kjøp av skoleplasser/barnehageplasser i andre kommuner.
370	Kjøp av tjenester fra andre	-2 480	Merforbruk tilskudd til ikke-kommunale barnehager, driftstilskudd leger/fysio, avlastningstiltak og kjøp av institusjonsplasser.
375	Kjøp fra IKS der kommunen selv er deltager	-1 177	Merforbruk voksenopplæring (ses mot artsgruppe 350) og kjøp fra MOVAR.

Overføringer (Kostra art 400:490):

Regnskap	27 846
Justert budsjett	23 417
Avvik	-4 429

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
400	Overføringer til staten	-23	Anses å være i balanse.
429	Merverdiavgift som gir rett til momskomp	-2 802	Merforbruk momskompensasjon, har motpost under artsgruppe 729.
450	Overf. til andre kommuner	-250	Tilskudd overført andre kommuner

470	Overf. Til andre private	-4 872	Merforbruk økonomisk sosialhjelp og erstatninger (VA) og videreformidlet tippemidler sett mot art 830.
475	Overføring til IKS	-15	Anses å være i balanse.
490	Reserverte bevilgninger/erstatninger	3 534	Ubrukte bevilgninger.

Fordelte utgifter (Kostra art 690):

Regnskap	464
Justert budsjett	160
Avvik	304

Artsgruppens merinntekt skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
690	Fordelte utgifter	304	Merinntekt skyldes internsalg mellom virksomheter

Renteutgifter og låneomkostninger (Kostra art 500):

Regnskap	11 313
Justert budsjett	11 730
Avvik	417

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
500	Renteutgifter	417	Mindreforbruk renter langsiktig gjeld.

Avdrag på lån (Kostra art 510):

Regnskap	18 945
Justert budsjett	18 565
Avvik	-380

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
510	Avdrag Lån	-380	Merforbruk avdrag langsiktig gjeld.

Utlån (Kostra art 520):

Regnskap	126
Justert budsjett	500
Avvik	374

Artsgruppens mindreutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
520	Utlån	374	Mindreforbruk sosiale utlån

Investering

Investeringsregnskapet for 2018 anses å være i balanse. Det er ingen store avvik og de fleste prosjektene følger vedtatt plan. Nedenfor er det satt opp en avviksanalyse som beskriver avvikene.

Rådmannen har i tillegg laget en rapport med status og kommentarer til alle vedtatte investeringsprosjekter. Se «Årsrapport 2018 – Råde kommune».

Økonomisk oversikt investering:

ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERING	Kostra-art	Regnskap 2018	Justert budsjet 2018	Opprinnelig budsjet 2018	Regnskap 2017
Salg av driftsmidler og fast eiendom	660:670	-	10 000 000	-	97 800
Andre salgsinntekter	600:650	-	-	-	250 000
Overføringer med krav til motytelse	700:770 -729	142 187	-	103 453 000	17 446
Kompensasjon for merverdiavgift	729	5 564 011	11 018 250	42 745 500	39 770 676
Statlige overføringer	800:810	-	-	-	-
Andre overføringer	830:890	-	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	900:905	9 700	-	-	10 148
SUM INNTEKTER		5 715 898	21 018 250	146 198 500	40 146 071
Lønnsutgifter	010:080; 160:165	790 280	-	-	1 351 662
Sosiale utgifter	090:099	278 391	-	-	431 482
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	100:285 - 160:165	26 404 460	48 263 000	228 535 000	164 806 233
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	300:380	-	-	-	-
Overføringer	400:490	5 564 011	11 018 250	42 745 500	40 446 676
Renteutgifter og omkostninger	500	-	-	-	-
Fordeelte utgifter	Neg (690)	-	-	-	-
SUM UTGIFTER		33 037 143	59 281 250	271 280 500	207 036 053
Finanstransaksjoner					
Avdrag på lån	510	4 718 516	12 300 000	2 300 000	4 120 160
Utlån	520	7 830 437	11 300 000	7 000 000	10 121 731
Kjøp av aksjer og andeler	529	1 374 900	1 400 000	1 400 000	1 267 038
Dekning av tidligere års udekket	530	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	548	-	-	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	550	962 064	-	-	2 439 597
SUM FINANSTRANSAKSJONER		14 885 917	25 000 000	10 700 000	17 948 527
FINANSIERINGSBEHOV		42 207 162	63 263 000	135 782 000	184 838 509
DEKKET SLIK:					
Bruk av lån	910	33 861 382	58 263 000	121 682 000	177 021 862
Salg av aksjer og andeler	929	-	-	-	22 617
Mottatte avdrag på utlån	920	3 241 431	2 300 000	2 300 000	4 502 510
Overført fra driftsregnskapet	970	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	930	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	940	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	950	-	-	-	2 047 099
Bruk av ubundne investeringsfond	948	2 674 900	2 700 000	11 400 000	1 244 421
Bruk av bundne investeringsfond	958	2 429 449	-	400 000	-
SUM FINANSIERING		42 207 162	63 263 000	135 782 000	184 838 509
UDEKKET/UDISPONERT		-	-	-	-

Avviksanalyse – investeringsregnskap for 2018:

I det følgende kommenteres vesentlige avvik ihht til "Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, sist endret 16.12.2014, §10 Regnskapsfrister og behandling av årsregnskap og årsberetning".

Avviksanalysen tar utgangspunkt i standardrapporten "Økonomisk oversikt – investering", og fokuserer på *vesentlige* avvik mellom utgifter/inntekter i årsregnskapet og bevilgning/fastsettelse til formålet i regulert budsjett.

Inntekter:

(Alle tall i 1000 kr)

Salg av driftsmidler og fast eiendom (Kostra art 660:670):

Regnskap	0
Justert budsjett	10 000
Avvik	10 000

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
670	Salg av fast eiendom	10 000	Det er ikke solgt eiendom i 2018.

Overføringer med krav til motytelse (Kostra art 700:780 - 729):

Regnskap	142
Justert budsjett	0
Avvik	142

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
770	Refusjoner fra andre privarte	128	Skyldes i all hovedsak refusjoner i forbindelse med utbygging av vei, vann og avløp i Strømnesåsen.

Kompensasjon for merverdiavgift (Kostra art 729):

Regnskap	5 564
Justert budsjett	11 018
Avvik	-5 454

Artsgruppens mindreinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
729	Kompensasjon moms	-5 454	Ses i sammenheng med art 429

Renteinntekter og utbytte (Kostra art 900:905):

Regnskap	10
Justert budsjett	0
Avvik	10

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
900	Renteinntekter	10	Renter på bankinnskudd, tilfluktsrom

Utgifter:

(Alle tall i 1000 kr)

Lønnsutgifter (Kostra art 010:089;160:165):

Regnskap	790
Justert budsjett	0
Avvik	-790

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
010	Fastlønn	-1 352	Lønn prosjektmedarbeidere, må ses mot budsjett Karlshus skole og Spetalen skole.

Sosiale utgifter (Kostra art 090:099):

Regnskap	278
Justert budsjett	0
Avvik	-278

Artgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
090	Pensjonsinnskudd	-148	Pensjon prosjektmedarbeidere, må ses mot budsjett Karlshus skole og Spetalen skole.
099	Arbeidsgiveravgift	-130	Arbeidsgiveravgift på lønn og pensjon prosjektmedarbeidere, må ses mot budsjett Karlshus skole og Spetalen skole.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon (Kostra art 100:285 - 160:165):

Regnskap	26 404
Justert budsjett	48 263
Avvik	21 859

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
200	Kjøp og finansiell leasing av driftsmidler	-2 673	Differanse skyldes prosjekter som går over flere år (IKT). Disse blir budsjettjustert på slutten av året og flyttet til nytt budsjettår. Det er vanskelig å treffe helt nøyaktige på hva som vil medgå resten av året. Men totalbudsjett for prosjektet over alle årene er i henhold til prosjektenes totalbudsjett.
230	Vedlikehold, byggetjenester og nybygg	24 697	Alle investeringsprosjekter som går over flere år blir budsjettjustert på slutten av året og flyttet til nytt budsjettår. Det er vanskelig å treffe helt nøyaktige på hva som vil medgå resten av året. Men totalbudsjett for prosjektet over alle årene er i henhold til prosjektenes totalbudsjett. Bygging av 2 skolebygg går mot slutten. Karlshus er avsluttet og kostnadene ble kr 10,7 mill lavere enn budsjettet. For Spetalen er kr 5 mill. overført til 2019 mens 2018 har et mindreforbruk på 5,8 mill.

Overføringer (Kostra art 400:490):

Regnskap	5 564
Justert budsjett	11 018
Avvik	5 454

Artsgruppens mindretgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
429	Merverdiavgift	5 454	Må ses i sammenheng med art 729

Finanstransaksjoner:

(Alle tall i 1000 kr)

Avdrag på lån (Kostra art 510):

Regnskap	4 719
Justert budsjett	12 300
Avvik	7 581

Artsgruppens mindretgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
510	Avdrag Lån	7 581	Ekstraordinært avdrag formidlingslån (2 429), se art 958 og mindre avdrag grunnet ikke salg av eiendom (10 000), se art 670

Utlån (Kostra art 520):

Regnskap	7 830
Justert budsjett	11 300
Avvik	3 470

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
520	Utlån	3 470	Lavere utlån av formidlingslån

Kjøp av aksjer og andeler (Kostra art 529):

Regnskap	1 375
Justert budsjett	1 400
Avvik	25

Artsgruppens mindreutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
529	Kjøp av aksjer og andeler	25	Lavere egenkapitaltilskudd i KLP enn budsjettert

Avsatt til bundne investeringsfond (Kostra art 550):

Regnskap	962
Justert budsjett	0
Avvik	-962

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
550	Avsetning til bundne fond	-962	Ekstraordinær innbetaling formidlingslån, mottatt og avsatt i 2018, betales i 2019

Finansiering:

(Alle tall i 1000 kr)

Bruk av lån (Kostra art 910):

Regnskap	33 861
Justert budsjett	58 263
Avvik	24 402

Artsgruppens mindreforbruk skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
910	Bruk av lån	24 402	Alle investeringsprosjekter som går over flere år blir budsjettjustert på slutten av året og flyttet til nytt budsjettår. Det er vanskelig å treffe helt nøyaktige på hva som vil medgå resten av året. Men totalbudsjett for prosjektet over alle årene er i henhold til prosjektens totalbudsjett. Bygging av 2 skolebygg går mot slutten. Karlshus er avsluttet og kostnadene ble kr 10,7 mill lavere enn budsjettert. For Spetalen er kr 5 mill. overført til 2019 mens 2018 har et mindreforbruk på 5,8 mill

Mottatte avdrag på utlån (Kostra art 920):

Regnskap	3 241
Justert budsjett	2 300
Avvik	941

Artsgruppens merinntekt skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
920	Mottatte avdrag på utlån	2 290	Merinntekt på mottatte avdrag, samt ekstraordinære avdrag på formidlingslån

Bruk av ubundne investeringsfond (Kostra art 948):

Regnskap	2 675
Justert budsjett	2 700
Avvik	25

Artsgruppens mindreforbruk skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
948	Bruk av ubundne investeringsfond	25	Mindre bruk av fond til dekning av egenkapitaltilskudd.

Bruk av bundne investeringsfond (Kostra art 958):

Regnskap	2 429
Justert budsjett	0
Avvik	-2 429

Artsgruppens mindreforbruk skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
958	Bruk av bundne investeringsfond	-2 429	Merforbruk skyldes ekstraordinært avdrag formidlingslån som ble innbetalt og avsatt i 2017 og betalt i 2018

Balanse pr 31.12 2018:

(1000 kr)			
Eiendeler	2016	2017	2018
Faste eiendommer og anlegg	457 472	641 940	634 211
Utstyr, maskiner og transportmidler	15 401	19 915	24 275
Utlån	55 136	60 717	65 163
Konserninterne langsiktige fordringer	-	-	-
Aksjer og andeler	11 195	12 439	13 813
Pensjonsmidler	444 971	481 776	533 212
Sum anleggsmidler	984 175	1 216 787	1 270 674
Kortsiktige fordringer	30 885	41 321	29 041
Konserninterne kortsiktige fordringer	-	-	-
Premieawik	29 095	27 708	29 884
Aksjer og andeler	-	-	-
Sertifikater	-	-	-
Obligasjoner	-	-	-
Kasse, bank, postgiro	223 755	185 719	166 278
Sum omløpsmidler	283 735	254 748	225 203
Sum eiendeler	1 267 910	1 471 535	1 495 877
Disposisjonsfond	-36 091	-35 305	-29 793
Bundne driftsfond	-15 648	-18 107	-14 340
Ubundne investeringsfond	-20 171	-18 926	-16 251
Bundne investeringsfond	-3 429	-3 822	-2 354
Regnskapsmessig mindreforbruk	-8 971	-4 734	-22 338
Regnskapsmessig merforbruk	-	-	-
Udisponert i investeringsregnskap	-	-	-
Udekket i investeringsregnskap	-	-	-
Likviditetsreserve	-	-	-
Kapitalkonto	-77 742	-124 416	-140 725
Endring regnsk.prinsipp - AK	-544	-544	-544
Egenkapital	-162 596	-205 854	-226 345
Pensjonsforpliktelse	-562 616	-590 269	-617 649
Ihendehaverobligasjonslån	-	-	-
Sertifikatlån	-	-	-
Andre lån	-460 588	-581 918	-581 106
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-	-
Langsiktig gjeld	-1 023 204	-1 172 187	-1 198 755
Kassakredittlån	-	-	-
Annen kortsiktig gjeld	-75 864	-88 162	-65 947
Premieawik	-6 246	-5 332	-4 830
Kortsiktig gjeld	-82 110	-93 494	-70 777
Sum egenkapital og gjeld	-1 267 910	-1 471 535	-1 495 877

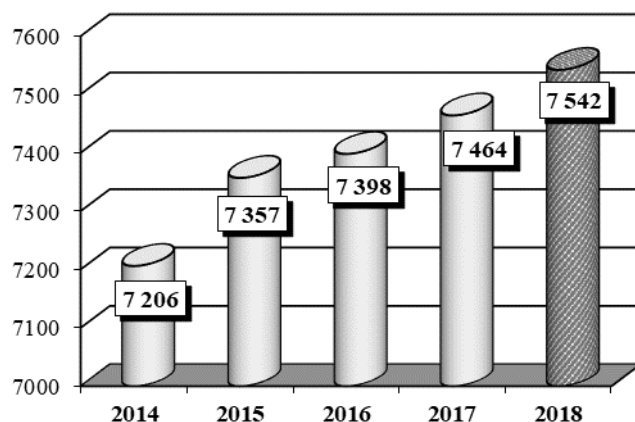
Hovedposter i balanseregnskapet: (endring fra 2017-18)

- Annen kortsiktig gjeld har gått ned med 22,2 mill
- Langsiktig gjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser): Har gått ned med 0,8 mill.
- Kasse, bank er redusert med 19,4 mill.

Nøkkeltallspresentasjon:

Folketallet i Råde pr 31/12

Kommunen har hatt en jevn økning fra 2014-2018, med en snittvekst på 84 personer pr år.

Utviklingen av inntekter og utgifter

Tallene i tabellen er kommunens totale drifts- og kapitalinntekter/utgifter

(Beløp i 1000-kr.)

	2014	2015	2016	2017	2018	Endr 17-18
<i>Løpende inntekter*</i>	455 701	488 953	535 802	558 191	592 578	34 387
A. Nominell vekst	0,3%	7,3%	9,6%	4,2%	6,2%	2,0%
<i>Løpende utgifter *</i>	456 207	483 871	523 195	563 385	589 049	25 665
A. Nominell vekst	4,2%	6,1%	8,1%	7,7%	4,6%	-0,5%

	Korr 2017	Korr 2018
<i>Løpende inntekter*</i>	566 651	606 590
A. Nominell vekst		7,0%
<i>Løpende utgifter *</i>	560 640	584 396
A. Nominell vekst		4,2%

* Løpende utgifter/inntekter inkluderer kapitalutgifter/inntekter.

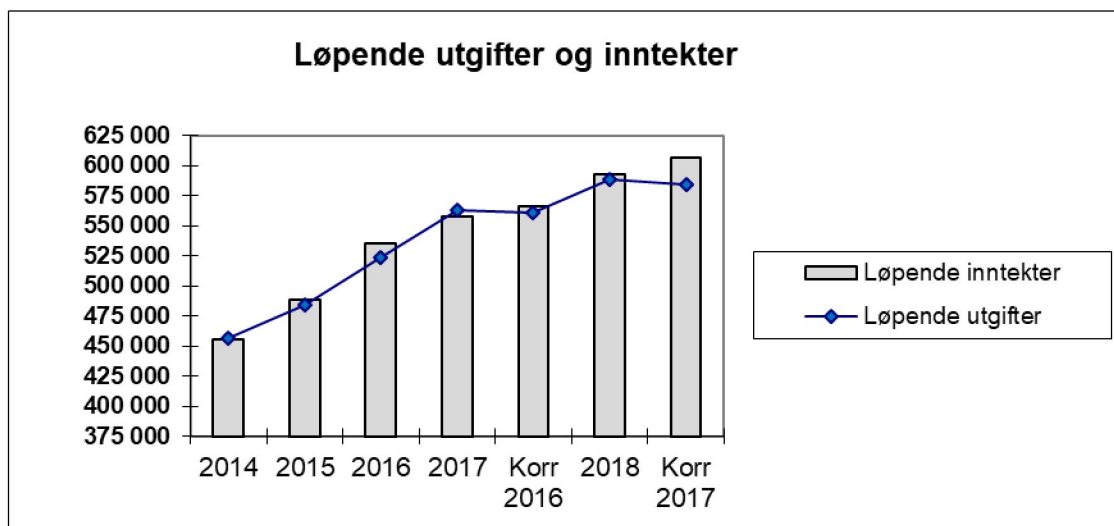
Tabellen over og grafen nedenfor viser løpende inntekter og utgifter.

I 2014 og 15 er det tilnærmet balanse, men øker igjen i 2016. I 2017 er utgiftene høyere enn inntektene, men i 2018 er det igjen tilnærmet balanse

Dette viser at inntekter og utgifter øker proporsjonalt. Bortsett fra i 2016, er avviket mellom inntekter og utgifter marginale. Økonomien er utsatt for svingninger og det er fortsatt behov for å ha stort fokus på økonomien i de kommende årene.

I tabellen over har inntektene og utgiftene for 2017 og 2018 blitt korrigert for bruk og avsetning til fond. Dette for å gi et mer korrekt bilde. Etter korrigeringsene øker det positive avviket i 2017 og blir nå positivt (kr 6,0 mill), i 2018 øker det positive avviket med kr 18,6 mill.

Finansielle resultatmål: Hvordan er kommunens økonomiske helsetilstand?

Det er viktig å fokusere på en del finansielle resultatbegreper da disse gir en indikasjon på kommunens økonomiske helsetilstand:

Utviklingen i brutto driftsinntekter og -utgifter viser hvordan driftsinntekter og driftsutgifter har utviklet seg over tid. Det er viktig at forholdet mellom driftsutgifter og driftsinntekter utvikler seg balansert. En balansert utvikling indikerer at kommunen har god kontroll med inntekter og utgifter.

	Regnskap (1000 kr)					
	2015	2016	2017	Korr 2017	2018	Korr 2018
Brutto driftsresultat	9 594	17 235	1 215	9 675	11 515	25 527
Bruttoresultatgrad	2,0%	3,2%	0,2%	1,7%	2,0%	4,2%
Frie inntekter skjules!!	358 324	380 630	394 235	394 235	416 998	416 998
Brutto driftsinntekter skjules!!	485 696	532 646	554 828	563 289	589 251	603 263
Netto driftsresultat	10 988	18 174	-2 564	5 896	8 326	22 338
Nettoresultatgrad	2,3%	3,4%	-0,5%	1,0%	1,4%	3,7%

Brutto resultatgrad viser hvor stor andel av driftsinntektene som er disponibel til å dekke andre utgifter enn kommunens driftsutgifter. Nøkkeltallet viser hvor stor andel av driftsinntektene som kan benyttes til renter og avdrag, investeringer, avsetning til fonds eller styrking av likviditeten. Brutto resultatgrad må være positiv, hvis ikke er kommunens økonomi i alvorlig ubalanse. Brutto resultatgrad er en viktig indikator på kommunens økonomiske handlefrihet.

Bruttoresultatgraden økte fra +2,0% i 2015 til +3,2% i 2016. I 2017 gikk resultatgraden ned med 3,0% til 0,2%, men økte igjen i 2018 til 2,0%.

Netto resultatgrad viser hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til investeringer og avsetninger. Dersom netto resultatgrad er negativ, har ikke kommunen økonomisk bæreevne til å fremskaffe driftsmidler til investeringer. Det betyr at kommunen blir helt avhengig av fondsmidler for å skaffe fram egenkapital til investeringene.

Nettoreultatgraden bør utgjøre minst 1,75% av årets driftsinntekter, for 2015 var den på +2,3%, og for 2018 har den sunket til 1,4% som utgjør en nedgang på 0,9%. Den ligger nå 0,35% lavere enn minstekravet.

For å kunne bedømme brutto- og nettoreultatgrad helt korrekt, er det viktig å korrigere for ekstraordinære poster for å få et så riktig grunnlag som mulig. I tabellen over er det en korrigert kolonne for 2017 og 2018, som viser utslaget dette gir. Tabellen under viser hvordan brutto- og netto driftsresultat har blitt korrigert.

Korrigert brutto driftsresultat	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Driftsinntekter	589 251	537 395	554 828
Driftsutgifter	-554 137	-525 334	-536 253
Avskrivninger	-23 599	-18 000	-17 360
Brutto driftsresultat	11 515	-5 940	1 215
Bruk av bundne fond	7 081	5 459	2 411
Bruk av disposisjonsfond	10 246	10 246	9 457
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	554
Avsetning til bundet fond	-3 314	0	-3 962
Korrigert brutto driftsresultat	25 527	9 765	9 675

Korrigert netto driftsresultat	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brutto driftsresultat	11 515	-5 940	1 215
korrigerings avskrivninger	23 599	18 000	17 360
Netto renteutgift	-7 986	-9 200	-6 409
Netto avdrag på lån	-18 802	-18 565	-14 731
Netto driftsresultat	8 326	-15 705	-2 564
Bruk av bundne fond	7 081	5 459	2 411
Bruk av disposisjonsfond	10 246	10 246	9 457
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	554
Avsetning til bundet fond	-3 314	0	-3 962
Korrigert netto driftsresultat	22 338	0	5 896

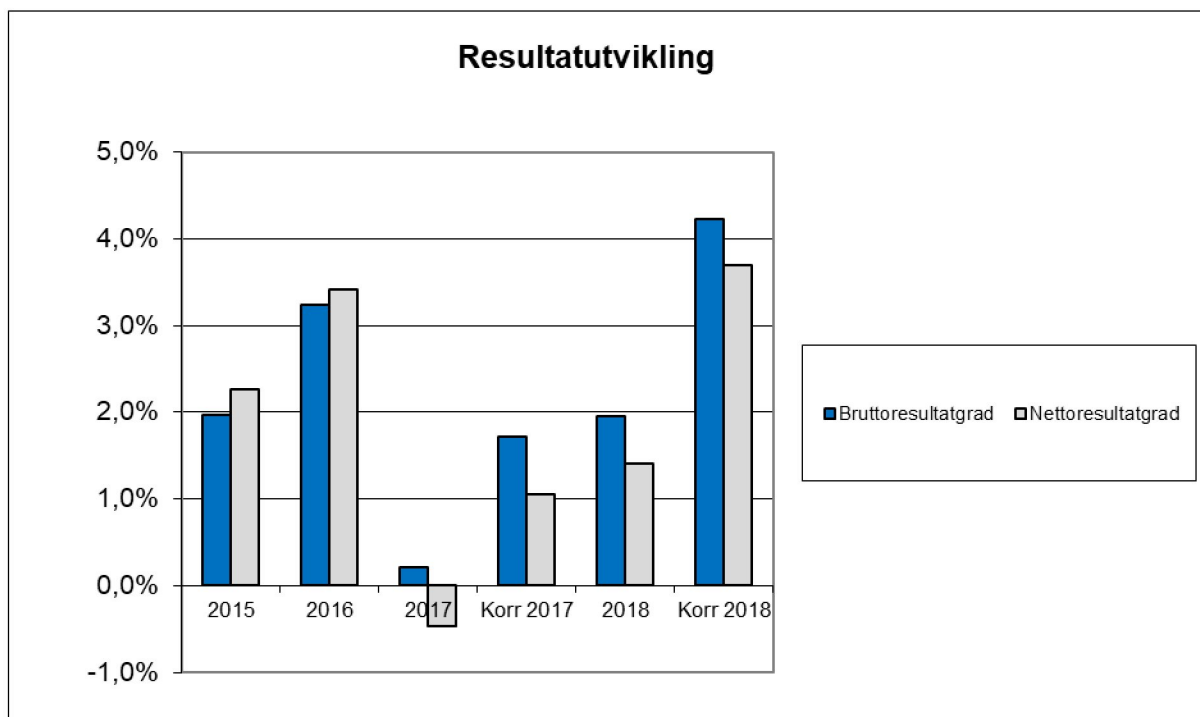
Forklaring til korrigeringsene:

Bruk av bundne fond: Dette er midler mottatt tidligere år, for eksempel skjønnsmidler, ubrukte midler avsatt tidligere år og brukt i år og bruk av selvkost fond.

Bruk av disposisjonsfond: Dette er midler som er avsatt tidligere år til disposisjon/bruk senere år.

Avsetning til bundet fond: Dette er i hovedsak avsetning til selvkost fond og øremerkede midler og skjønnsmidler som overføres til neste år, da utgiftene kommer i 2018.

Diagrammet over viser utviklingen av brutto og netto resultatgrad 2015-2018. Resultatgraden anses å være god i 2015 og 2016. I 2017 falt den og netto resultatgrad var negativ. I 2018 har det igjen vært en positiv økning. Når man legger det korrigerte resultatet til grunn, ser man at korrigert brutto og netto resultatgrad er høyere enn det ordinære resultatet både i 2017 og 2018.

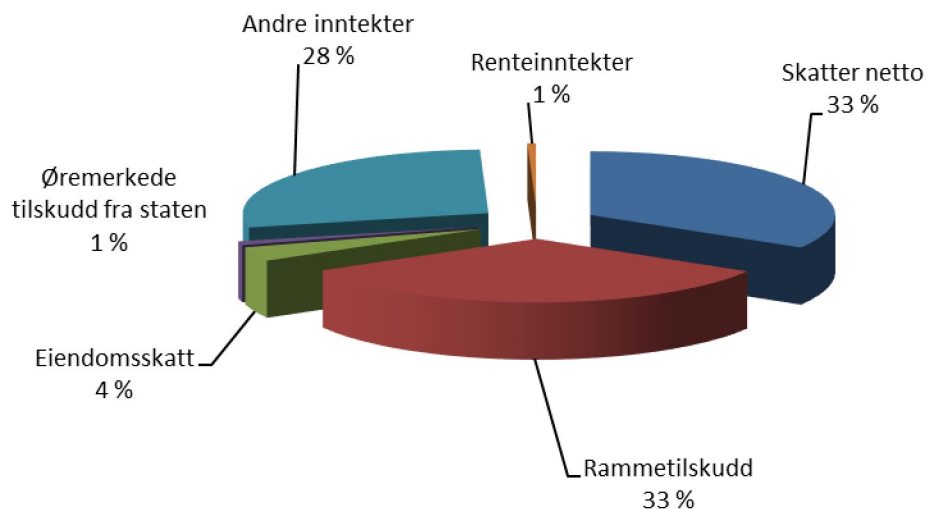
Hvordan fordeler de løpende inntektene seg?

Vi kan dele kommunens løpende inntekter i skatter, rammetilskudd, eiendomsskatt, øremerkede tilskudd, renteinntekter og andre inntekter/gebyrer:

(1000 kr)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Endr. 17-18 %
Skatter netto	167 440	189 397	193 812	198 783	2,6%
Rammetilskudd	179 784	180 667	185 260	196 797	6,2%
Eiendomsskatt	11 100	10 565	15 164	21 418	41,2%
Øremerkede tilskudd fra staten	4 690	2 863	2 500	6 012	140,5%
Andre inntekter	122 681	149 156	158 093	166 241	5,2%
Renteinntekter	3 258	3 155	3 362	3 327	-1,0%
Sum inntekter	488 953	535 802	558 191	592 578	6,2%

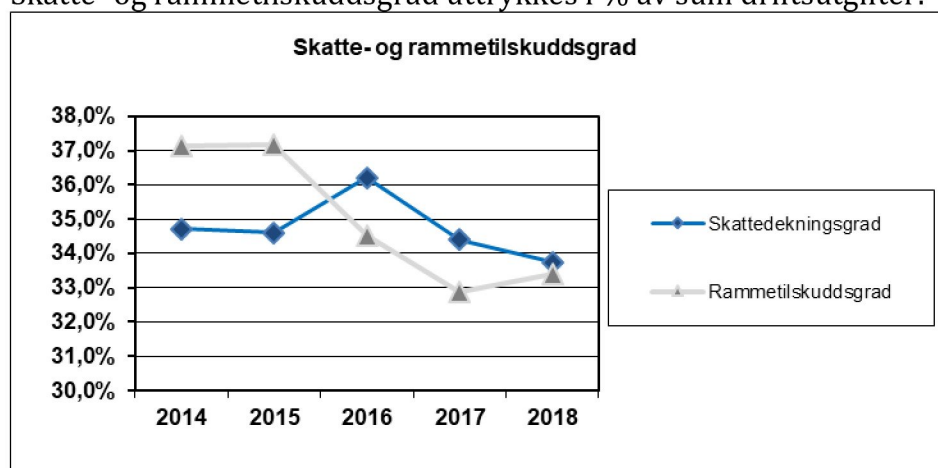
Prosentvis fordeling av løpende inntekter:

Skatteinntekter utgjør i 2018 33% av inntektene, mot 35% i 2017. Rammetilskudd utgjør i 2018 33% av inntektene (33% i 2017), øremerkede midler utgjør i 2018 1% (1% i 2017), eiendomsskatt utgjør 4% av inntektene (3% i 2017) og renteinntekter utgjør under 1% i 2018 (1% i 2017). Andre inntekter utgjør 28% (28% i 2017). Andre inntekter består av overføringer fra trygdeforvaltningen, refusjon i forbindelse med interkommunale ordninger, fylkesoverføringer, statsoverføringer og egne salgs- og leieinntekter. Sist nevnte utgjør hovedsakelig kommunale avgifter, egenbetaling for barnehageplass, skolefritidsordning og institusjons- og hjemmetjenester.

Hvor mye av driftsutgiftene dekkes av skatte- og rammetilskuddet?

Skatte- og rammetilskuddsgrad uttrykkes i % av sum driftsutgifter:

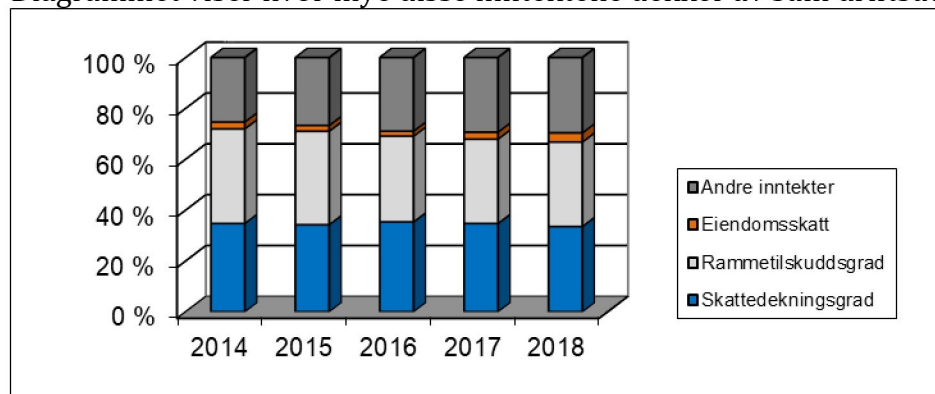

Figuren viser utviklingen i dekningsgraden mellom skatteinntekter og rammetilskudd. Den viser at i 2014 finansierer rammetilskuddet 37,2% og skatteinntekter 34,7% av

kommunens driftsutgifter. 2016 var et ekstraordinært år i forhold til skatteinntang, i 2018 er skattedekningsgraden på 33,7%. Rammetilskuddsgraden i 2018 var 33,4%. I figuren under vises utviklingen til skatte- og rammetilskuddsgraden i et stolpediagram. I tillegg er det tatt med eiendomsskatt og annen inntekt.

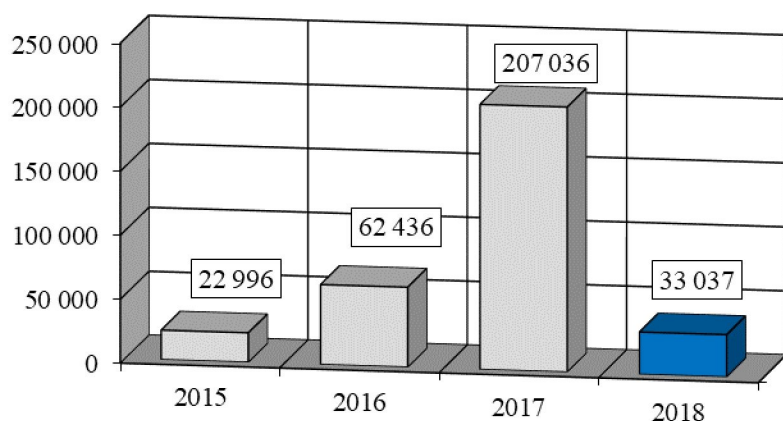
Diagrammet viser hvor mye disse inntektene dekker av sum driftsutgifter.

Utviklingen i investeringsnivå

Den grafiske fremstillingen viser utviklingen i kommunens investeringsnivå.

Investeringsutgifter (1000 kr)

I 2015 var investeringene på 23 mill. De største investeringene er vann og avløp, kjøp av Everksveien 8, ombygging rådhuset, rehabilitering på sykehjemmet, nytt toalett på Tusenårsplassen og oppstart nye barneskoler.

Investeringene øker igjen i 2016 til 62 mill. De største investeringene er vann og avløp, Spetalen skole, Karlshus skole, rehabilitering av Skråtorpveien 2B, IKT og ny brønnpark ungdomsskolen.

I 2017 er det investert for 207 millioner kroner. De største investeringene er Spetalen skole og Karlshus skole, VA, ny gravemaskin, ny avdelingen på Klokkergården barnehage og IKT.

I 2018 går investeringene ned til 33 millioner kroner. De største investeringene er Spetalen og Karlshus skole, VA og IKT.

Hvordan er kommunens gjeldsforpliktelser?

Kommunens gjeld består av kortsiktig og langsiktig gjeld.

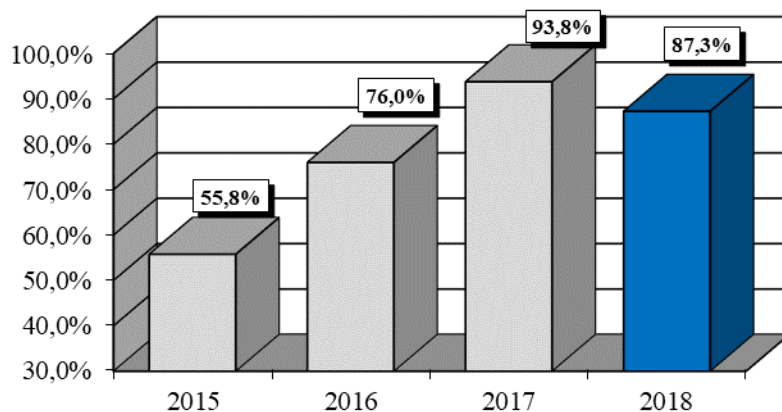
Investeringsgjeld defineres som langsiktig gjeld fratrukket formidlingslån (startlån i Husbanken) og pensjonsforpliktelser.

(mill. kr.)

	2015	2016	2017	2018
Kortsiktig gjeld	62,6	75,9	88,2	65,9
Langsiktig gjeld	320,6	460,6	581,9	581,1
Sum gjeld	383,2	536,5	670,1	647,1
Herav Husbanken - lån til videre utlå	49,8	55,8	61,7	67,0
Investeringsgjeld	270,8	404,8	520,2	514,2
Antall innbyggere	7357	7398	7464	7542
Investeringsgjeld i % av driftsinntek	55,8%	76,0%	93,8%	87,3%
Investeringsgjeld pr. innbygger i kr.	36 808	54 716	69 697	68 172
Kommunens garantiansvar (mill. kr.)	39,0	34,6	34,2	32,8

Som det fremgår av tabellen har kortsiktig gjeld gått ned med kr 22,3 mill og langsiktig gjeld har gått ned med kr 0,7 mill fra 2017 til 2018.

Hvilken betydning har investeringsgjelden på kommunens økonomisk bæreevne?

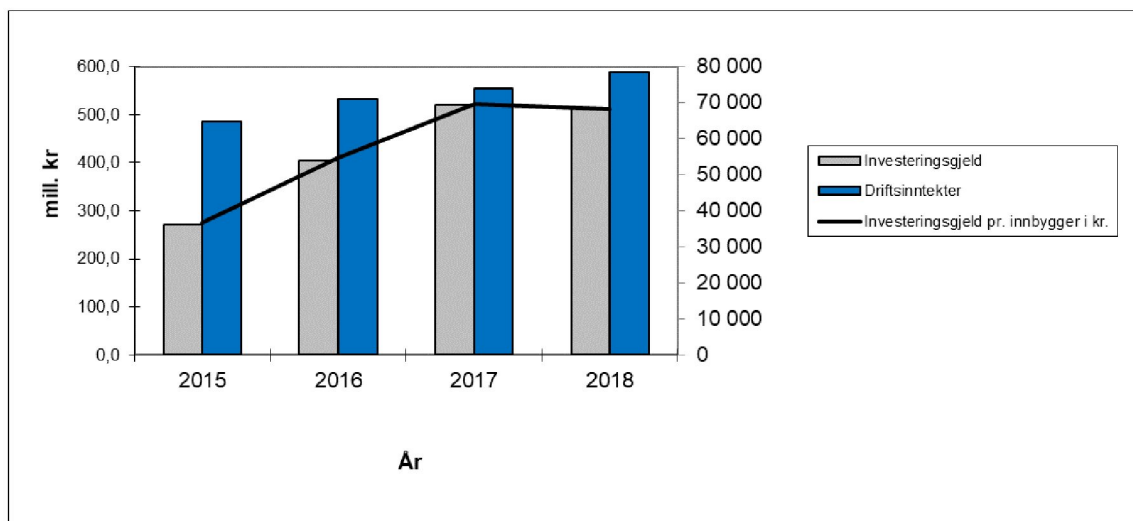
Investeringsgjeld i % av driftsinntekter

Investeringsgjelden angitt i prosent av driftsinntektene og angir hvor stor den økonomiske bæreevnen er og hvor byrdefull gjelden er for kommunen.

Investeringsgjelden bør ikke overstige 50% av driftsinntekten. En økende gjeldsgrad svekker kommunens soliditet, som igjen forteller om en bedrifts evne til å overleve.

For 2018 utgjør investeringsgjelden 87,3% av driftsinntektene (gjeldsgrad).

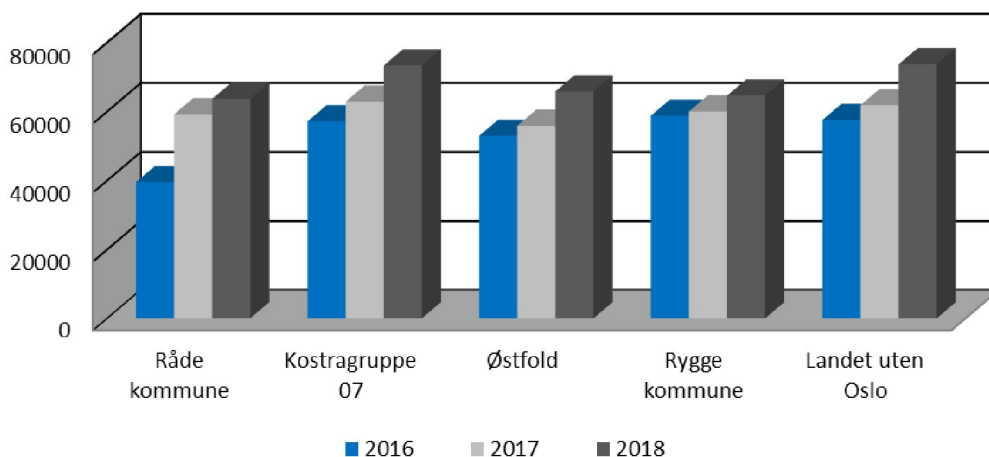

Investeringsgjeld, driftsinntekter og investeringsgjeld pr innbygger i kroner.

Figuren over viser sammenhengen mellom driftsinntekter og investeringsgjeld. Samtidig viser den endringen i investeringsgjeld pr innbygger. Figuren nedenfor illustrert også gjeld pr innbygger og er hentet fra foreløpige kostratall pr 15. mars. Denne figuren bygger på netto lånegjeld som er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån (formidlingslån) og ubrukte lånemidler. Dette er grunnen for at lånegjeld pr innbygger er lavere enn i figuren over som er investeringsgjeld inklusiv ubrukte lånemidler.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Diagrammet over viser at Råde kommune ligger lavest på netto lånegjeld pr innbygger i 2016 sammenlignet med Østfold, Kostragruppe 07, Rygge kommune og Landet uten Oslo. I 2017 er vi fortsatt lavere enn Kostragruppe 07, Rygge kommune og Landet uten Oslo, men høyere enn Østfold. I 2018 er Råde kommune igjen lavest. Utviklingen fra 2016 til 2017 skyldes at en stor del av opptatte lånemidler i 2016 ikke ble brukt, men overført og brukt i 2017 sammen med låneopptaket i 2017. I 2018 ble det bare tatt opp kr 12,8 mill i investeringslån. Vi skal i 2019 ta opp ca. 59,7 millioner i lån, samt overføre ca 46,8 millioner i ubrukte lånemidler, dette utgjør omtrent 14 121,- kroner per innbygger.

Hvordan er kommunens betalingsevne (likviditet)?

Likviditetsgraden gir et bilde av kommunens evne til å betale sine løpende betalingsforpliktelser ved forfall.

Likviditetsgraden bør være minimum 2 og beregnes som følger:

$$\begin{aligned} \text{Likviditetsgrad 1} &= \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}} \\ \text{Likviditetsgrad 1} &= \frac{166\,278}{70\,777} = 2,35 \end{aligned}$$

I denne beregningen er likviditetsgraden større enn minimumskravet og er tilfredsstillende. Men for å gi et enda bedre bilde av likviditeten bør det korrigeres for premieavvik og ubrukte lånemidler.

$$\text{Likviditetsgrad 1 Korrigert} = \frac{166\,278 - 29\,884 - 64\,560}{70\,777 - 4\,830} = 1,09$$

Korrigert likviditetsgraden blir nå 1,09 og er under den anbefalte verdi. Dette gir et annet bilde av likviditeten og viser at en av grunnene til den gode likviditet i 2018 skyldes ubrukte lånemidler.

Arbeidskapital

Arbeidskapital er den kapitalen som kommunen behøver for å betale for sine varer og tjenester.

Arbeidskapitalen bør ikke være under 10-15% og beregnes som følger:

$$\begin{aligned} \text{Arbeidskapital} &= \frac{\text{Omløpsmidler- kortsiktig gjeld}}{\text{Driftsinntekter}} \\ \text{Arbeidskapital} &= \frac{(166\,278 - 70\,777)}{589\,251} = 16,21\% \end{aligned}$$

I beregningen over er arbeidskapitalen over minimumsnivået og anses som tilfredsstillende. Som med likviditetsgraden bør også arbeidskapitalen korrigeres for å gi et riktigere bilde, og skal da korrigeres for ubrukte lånemidler.

$$\text{Arbeidskapital korrigert} = \frac{(166\,278 - 64\,560) - 70\,777}{589\,251} = 5,25\%$$

Den korrigerte arbeidskapitalen er også lavere enn anbefalt verdi og anses ikke å være tilfredsstillende. Dette skyldes at de store investeringen nå er ferdig og innskuddet i bank har gått betydelig ned.

Finansrapportering

Finansrapporten viser låneporteføljens sammensetninger, rentebetingelser og fordeling mellom fast og flytende rente. Råde kommune har ingen plasserte midler utover bankinnskudd. Denne rapporten skjer på grunnlag av vedtatt finansreglement i ksak 045/17.

Vurdering:

Plasserte midler og bankinnskudd:

Råde kommune har pr 3. tertial ingen plasserte midler.

Pr. 31.12.18 har Råde kommune kr 147 071 935,- i bankinnskudd (konto for forskuddstrekk og tilfluktsrom ikke tatt med)

1% renteøkning på bankinnskudd vil utgjøre ca kr 1 mill. Mye av innskudd på bank er ubrukte lånemidler og forventes brukt 1. halvår 2019.

Lån:

Flytende rente var fra 1,70 (KLP) til 1,85% (KLP/Kommunekreditt). Kommunen har 68% av låneporteføljen på flytende rente (investeringslån og startlån).

Husbankens flytende rente var 1,41%.

Lån med 3 måneders nibor rente i Kommunalbanken var 1,65%.

Det er i 3. tertial tatt opp kr 3 000 000 i startlån og kr 12 851 000,- i investeringslån.

Råde kommune har pr. 31.12.18 en fordeling mellom fast og flytende rente på investeringslån på henholdsvis 64% og 36%. Dette ligger innenfor vedtatt finansreglement.

Det er ved utgangen av 3. tertial et mindreforbruk på renter på kr 416' og et merforbruk på avdrag på kr 378'.

Norges bank har ikke endret styringsrenten i 3. tertial. Styringsrenten er pr 31.12 0,75%. I Pengepolitisk rapport 4/18 fra Norges Bank fra desember skriver de: «*Prognosen for styringsrenten indikerer at renten settes opp til 1 prosent i mars neste år og deretter heves gradvis, til 2 prosent ved utgangen av 2021*».

1% renteøkning utgjør kr 4 mill pr år i økte renteutgifter for Råde kommune.

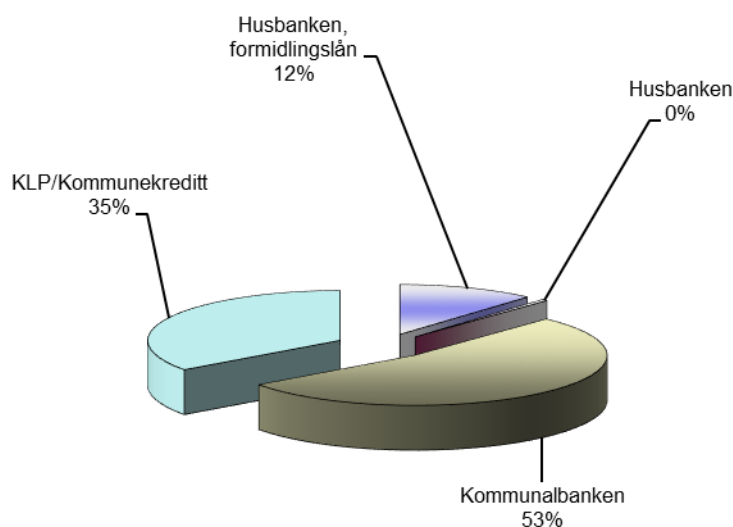
Det er ingen lån som forfaller og må refinansieres, bortsett fra budsjetterte avdrag som forfaller, kommende 12 måneder.

Det er ikke avdekket noen avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen siden fremleggelse av forrige finansrapport.

Durasjon er ikke omtalt i rapporten. Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til forfall på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer.

Låneportefølje fordelt på långivere

Långiver:	Investeringslån og formidlingslån				
	Lånesaldo 01.01.2018	Lånesaldo 31.12.2018		Rentetilknytning	
		Samlet portefølje	Andel av total:	Fast	Flyt
Husbanken, formidlingslån	61 669 888	66 951 372	11,5 %	-	66 951 372
Husbanken	3 917 741	2 781 175	0,5 %	-	2 781 175
Kommunalbanken	306 022 370	307 945 060	53,0 %	159 321 000	148 624 060
KLP/Kommunekreditt	210 308 269	203 428 162	35,0 %	27 428 926	175 999 236
				-	-
				-	-
	581 918 268	581 105 769	100,0 %	186 749 926	394 355 843

Långiver:	Lånebetingelser		
	Lånesaldo 31.12.2018	Rentesatser	
		Samlet portefølje	Fast
Husbanken	69 732 547		1,41 %
Kommunalbanken	307 945 060	1,88/2,31/2,57%	1,71 %
KLP/Kommunekreditt	203 428 162	2,63/4,35%	1,85 %
	581 105 769		

Balanskonto	Långiver	Rentetype	Innfrielses- dato	Utløpsdato fastrente	Lånesaldo 31.12.2018
245 355 093	Kommunalbanken - 20150736	Fastrente	21.12.2031	21.12.2020	-9 527 280
245 355 100	Kommunalbanken - 20160570	Fastrente	21.11.2053	21.11.2023	-136 942 720
245 355 110	Kommunalbanken - 20180620	Fastrente	17.12.2039	17.12.2025	-12 851 000
245 355 304	KLP/Kommunekreditt - 83175041098	Fastrente	15.06.2038	15.12.2020	-7 003 576
245 355 306	KLP/Kommunekreditt - 8317 52 44789	Fastrente	23.06.2052	23.12.2025	-20 425 350
					-186 749 926

Tabellen over viser lån med fastrentetilknytning pr 31.12.18 og utløpsdato for fastrenteavtalen.

Stresstest:

Det skal også ved hvert tertial gjøres en stresstest (test av risiko for et avvikende regnskapsmessig resultat). Stresstesten angir et potensielt tap i løpet av en 12 måneders periode.

Stresstest - Råde kommune					
Aktiva	Balanse %	Balanse MNOK	Endrings parameter	Durasjon	Beregnet tap
Gjeld med p.t./flytende rente	68 %	394	2 %		-7,9
Gjeld med fast rente	32 %	187			
Finanspassiva (gjeld)	100 %	581			-7,9
Kortsiktig likviditet		147	2 %		2,9
Innskudd i bank og korte pengem.	0 %	0	2 %		0,0
Anleggsobligasjoner	0 %	0	2 %		
N. omløpsobligasjoner	0 %	0	2 %	3,0	0,0
U. omløpsobligasjoner	0 %	0	2 %		
Fast eiendom	0 %	0	-10 %		
Norske aksjer	0 %	0	-30 %		0,0
Utenl. aksjer	0 %	0	-20 %		0,0
Netto valutaposisjon	0 %	0	-10 %		0,0
Langsiktig aktiva	0 %	0			0,0
Samlet finansaktiva		147			
Mulig tap/gevinst vil utgjøre :		-4,9			

Stresstesten viser et potensielt tap på kr 4,9 mill på kommunens samlede finansforvaltning ved nåværende fordeling av plasserte midler og gjeld ved en renteøkning på 2%

Personalmessige forhold

Bemanningsrapport

Bemanningsoversikt Råde kommune 2018

Bemanningsrapport	Budsjetterte årsverk		
	Budsjetterte årsverk pr 31.12.16	Budsjetterte årsverk pr 31.12.17	Budsjetterte årsverk pr 31.12.18
Bemanningsoversikt Råde kommune 2018			
Rådmann og kommunalsjefer			9,7
Stab økonomi			7,9
Stab kompetanse og utvikling			15,3
Råde ungdomsskole	38,9	38,9	38,7
Oppvekstområde Karlshus	60,0	64,4	65,9
Oppvekstområde Saltnes	43,9	43,8	43,5
Familie	33,1	33,6	44,1
NAV	7,6	6,8	6,8
Helsehuset			115,3
Tjenester for funksjonshemmede	32,5	32,3	35,5
Teknisk	42,0	44,6	46,5
Ankomstsenter	21,4	21,2	20,4
Rådmannskontoret - avviklet 31.03.18	37,6	37,1	
Hjemmebaserte tjenester - avviklet 31.03.18	53,9	50,8	
Sykehjem - avviklet 31.03.18	72,3	81,2	
Totalt	443,2	454,7	449,6

Tabellen over viser ordinær bemanning i virksomhetene for gjeldende periode, knyttet opp mot art 010/070/075 – fastlønn i regnskapet. Dette betyr at tjenester som omfatter besøkshjem, støttekontakter, fosterhjem, omsorgslønn og avlastning ikke er medregnet. Lærlinger er heller ikke omfattet i bemanningsoversikten.

Kommentarer:

Råde kommune har gjennom 2018 hatt en nedgang i bemanningen med om lag 5 årsverk. Små endringer i årsverk for de øvrige virksomhetene skyldes i hovedsak å tilpasse bemanningen i henhold til driften.

Fra 1. april 2018 gjelder ny organisering i Råde kommune og de største endringene er nevnt nedenfor:

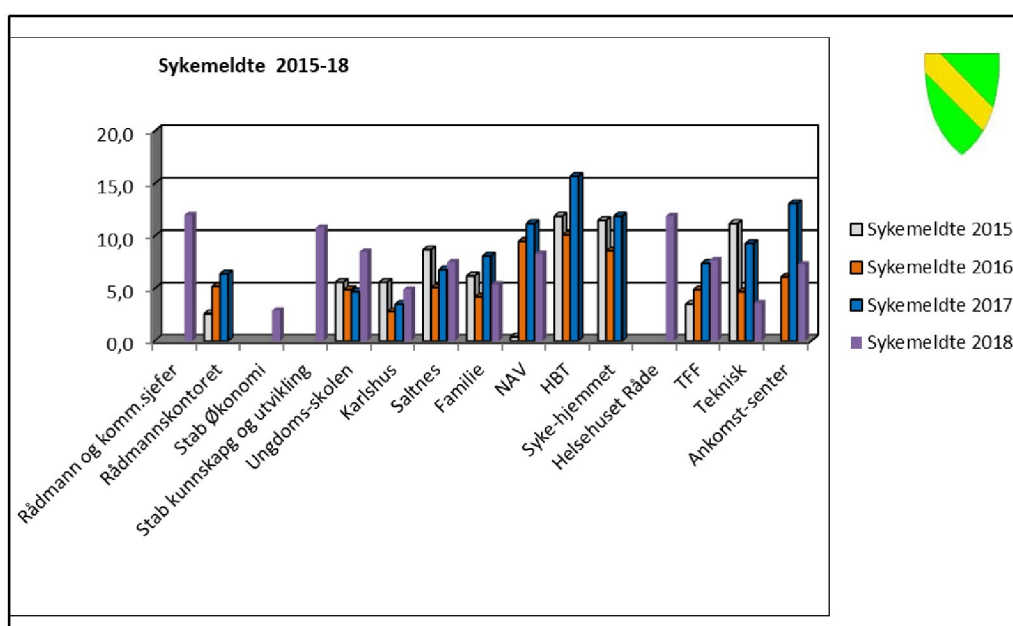
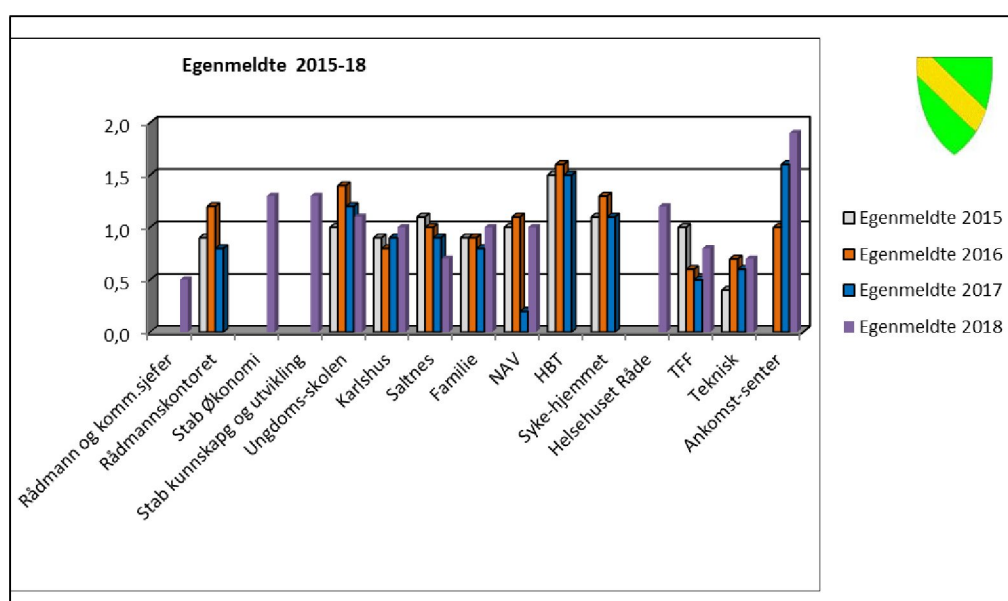
- Nedleggelse av Rådmannskontoret og opprettelse av tre nye hovedområder; rådmann og kommunalsjefer, stab økonomi og stab kompetanse og utvikling

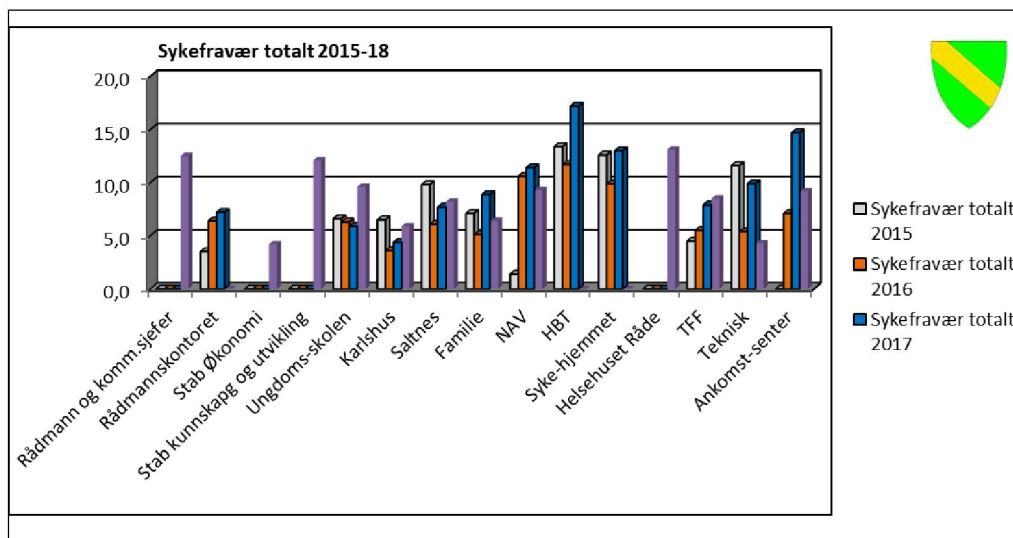

- Sammenslåing av sykehjem og hjemmebaserte tjenester til virksomhet Helsehuset i Råde
- Overføring av omsorgsboliger og psykisk helsearbeid fra virksomhet hjemmebaserte tjenester til virksomhet Familie

Nærvær og sykefravær 2018

Sykefraværet i Råde kommune har hatt en positiv utvikling, fra 9,5 prosent i 2017 til 8,7 prosent for 2018. Dette tilsvarer en nedgang på 0,8 prosent. Kommunesektorens målkrav om et samlet sykefravær lavere enn 6 prosent er ikke nådd, men vi vil fokusere videre på dette arbeidet i løpet av 2019. Virksomhet oppvekst Karlshus, virksomhet teknisk og stab økonomi er de tre virksomhetene med lavest sykefravær i 2018, mens virksomhet Helsehuset, virksomhet Råde ungdomsskole og stab Kompetanse og utvikling er de tre virksomhetene med høyest sykefravær i 2018.

Sykefravær Råde kommune fordelt på tertial og totalt

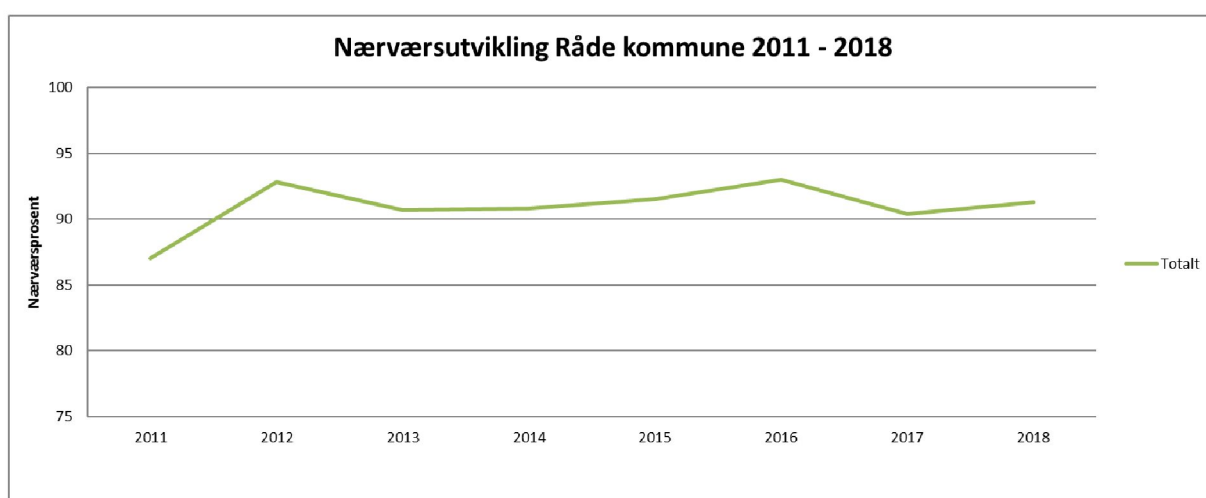
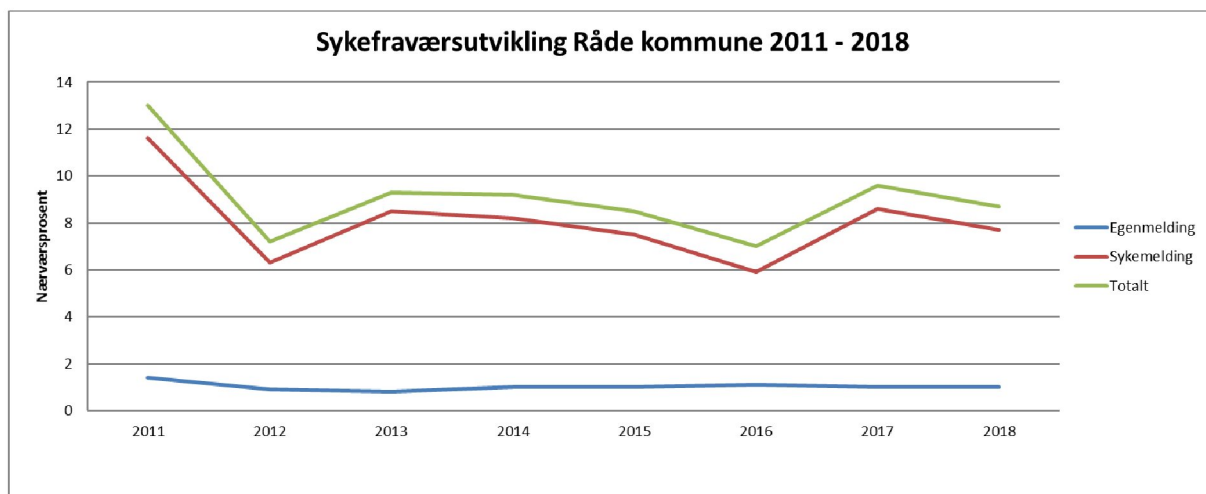
	1. tertial 2018		
	Egenmelding	Sykemelding	Totalt
Rådmannskontoret	1,0	9,5	10,5
Ungdomsskolen	1,6	10,4	12,0
Oppvekst Karlshus	1,3	3,0	4,3
Oppvekst Saltnes	0,7	9,5	10,2
Familie	1,4	4,3	5,7
NAV	0,9	6,8	7,7
Helsehuset Råde	1,5	13,0	14,5
Tjenester for funksjonshemmede	1,0	8,7	9,7
Teknisk	0,6	5,1	5,7
Ankomstsenter	1,5	9,5	11,0
Totalt	1,2	8,5	9,7

	2. tertial 2018		
	Egenmelding	Sykemelding	Totalt
	0,5	7,8	8,3
	0,3	5,2	5,5
	0,4	5,4	5,8
	0,3	8,1	8,4
	0,4	4,3	4,7
	0,7	6,7	7,4
	0,7	9,5	10,2
	0,6	7,1	7,7
	0,6	1,4	2,0
	1,2	4,4	5,6
Totalt	0,6	6,5	7,1

	3. tertial 2018		
	Egenmelding	Sykemelding	Totalt
Rådmann og kommunalsjefer	0,4	9,9	10,3
Stab Økonomi	0,9	0,9	1,8
Stab Kompetanse og utvikling	1,7	9,5	11,2
Ungdomsskolen	1,4	10,0	11,4
Oppvekst Karlshus	1,1	6,2	7,3
Oppvekst Saltnes	0,8	4,6	5,4
Familie	1,1	7,7	8,8
NAV	0,9	8,9	9,8
Helsehuset Råde	1,2	12,3	13,5
Tjenester for funksjonshemmede	0,7	7,1	7,8
Teknisk	0,7	4,1	4,8
Ankomstsenter	2,7	8,0	10,7
Totalt	1,1	8,0	9,1

	Totalt for 2018		
	Egenmelding	Sykemelding	Totalt
	0,5	12,0	12,4
	1,3	2,9	4,2
	1,3	10,8	12,1
	1,1	8,5	9,6
	1,0	4,9	5,9
	0,7	7,5	8,2
	1,0	5,4	6,4
	1,0	8,3	9,3
	1,2	11,9	13,1
	0,8	7,7	8,5
	0,7	3,6	4,3
	1,9	7,3	9,2
Totalt	1,0	7,7	8,7

Kommunen totalt	
Egenmeldinger i % 2018	1,0
Sykemeldinger i % 2018	7,7
Totalt sykefravær% 2018	8,7
Nærvær i kommunen i %	91,3

Som tabellen over viser, er det marginale endringer i nærværet i Råde kommune over tid. Nærværsprosenten i kommunen ligger stabilt mellom 90 og 92 prosent, men var i 2016 oppe i gledelige 93 prosent. Det er mange samfunnsmessige forhold som påvirker nærværsutviklingen som Råde kommune ikke har påvirkning på, herunder svingninger i arbeidsledigheten (konjunkturutviklinger). For kommunesektoren i Norge svinger nærværsprosenten rundt 91 prosent. Dette viser at Råde kommune i stor grad følger kommunesektorens variasjoner i tilstedeværelsen for medarbeiderne.

For 2018 viser nærværsutviklingen i Råde kommune en fallende tendens i første og andre tertial, for så å øke utover i tredje tertial. Dette er en vanlig sesongvariasjon i de fleste bransjer og har en klar sammenheng med ferieavvikling i sommermånedene.

Råde kommune jobber for at nærværet i kommunens virksomheter skal være så høyt som mulig. Det er et stort fokus på dette arbeidet på alle nivåer i organisasjonen. Det jobbes godt med forebygging, god og tett sykefraværsoppfølging i dialog med den sykemeldte og bruk av eksterne kompetansmiljøer som bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter gjennom IA-kontakten. Tilrettelegging av arbeidet for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne, eller som står i fare for å bli sykemeldt, gjøres i stor utstrekning og i de fleste tilfeller så langt det er mulig. Bruk av HMS-grupper på virksomhetene bestående av ledelse, verneombud og tillitsvalgte bidratt til å skape en arena for medbestemmelse, samarbeid mellom partene for å planlegge og gjennomføre HMS-aktiviteter som har som formål å bedre internkontrollarbeidet, arbeidsmiljøet og trivsel på arbeidsplassen.

Høsten 2018 ble Råde kommune med i «NED-prosjektet» som er et samarbeidsprosjekt mellom KS og NAV for å få ned sykefraværet i kommunal sektor. Dette arbeidet er forankret på rådmannsnivå, og alle virksomhetslederne deltok på en forankringsworkshop høsten 2018. Det skal gjennomføres work-shops i alle virksomhetene med alle ansatte og denne prosessen fasiliteres av HR-rådgiverne. Fokuset i NED-prosjektet er bevisstgjøring rundt sykefravær og hvilke forbedringsområder virksomhetene har, for å finne tiltak som vil øke nærværet. Denne satsningen vil ha stort fokus i 2019, og det er viktig å ha et kontinuerlig fokus på nærværsarbeidet i tiden fremover, både av samfunnsmessige-, bedriftsmessige- og personalmessige hensyn.

Likestilling

Personalpolitikk og likestilling

Ved utgangen av 2017 hadde Råde kommune 721 ansatte, hvorav 79,7 % var kvinner og 20,3 % menn.

I henhold til likestillingsloven § 1a tredje ledd skal virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten.

I tabellene nedenfor er det redegjort for det faktiske forhold knyttet til kjønnsfordelingen i virksomheten fordelt på stillingsnivå, samt lønnsforskjeller mellom kvinner og menn på stillingsnivå. På grunn av omorganisering fra 1. april 2018 er tabellen endret og enkelte tall er ikke sammenlignbare og derfor utelatt.

Tabellen viser kjønnsforskjeller på stillingsnivå i Råde kommune

	Kvinner		Menn		Andelen kvinner prosentvis fordeling	
	Antall	Antall	Antall	Antall	2017	2018
	2017	2018	2017	2018		
Overordnet ledelse		2		1		66,6
Virksomhetsledere ¹		4		6		40,0
Avdelingsledere	31	31	8	8	79,5	79,5
Høgskole/universitet	126	117	26	30	82,9	79,6
Fagarbeider	190	182	35	33	84,4	84,7
Ufaglærte	161	150	38	35	80,9	81,1
Pedagogisk personale	92	89	35	33	72,4	73,0
Sum		575		146		79,7

¹ NAV-leder er statlig ansatt

Tabellen over er fremstilt på stillingsnivå for at det skal bli lettere å se hvor det er behov for å satse på rekrutterings- eller kompetansehevingstiltak for å bedre kjønnsbalansen. Videre viser tabellen alle ansatte i Råde kommune, uavhengig om man er fast ansatt, har et vikariat eller rammeavtale med kommunen. Tabellen viser at det er i hovedsak overvekt av kvinnelige ansatte i Råde kommune. Kjønnsfordelingen i Råde kommune viser det samme som for kommunene i Norge for øvrig. Råde kommune jobber for å utjevne kjønnsforskjellene og bør i sterkere grad oppfordre menn til å søke på stillinger der det er overvekt av kvinner.

Tabellen viser kjønnsfordelt lønnsstatistikk:

	2016	2017	2018
Overordnet ledelse			11,7
Virksomhetsledere			-2,8
Avdelingsledere	-5,3	-7,2	-7,1
Høgskole/universitet	-4,6	-0,9	-7,5
Fagarbeider	-4,8	-3,8	-0,8
Ufaglærte	4,6	4,9	4,5
Pedagogisk personale	0,9	-2,9	-0,3

Tabellen over viser en kjønnsfordelt lønnsstatistikk på stillingsnivå og som viser hvor det kan være viktig for kommunen å sette inn tiltak. Tabellen er endret fra tidligere grunnet omorganisering fra 1. april 2018.

Tallene viser prosentvis forskjell i gjennomsnittslønn for henholdsvis menn og kvinner. En forskjell i gjennomsnittslønn på kr 50 000,- utgjør ca 10 prosentpoeng i tabellen og tilsvarende en forskjell på kr 25 000,- utgjør om lag 5 prosentpoeng. Negative tall i tabellen fremkommer der kvinners gjennomsnittslønn er lavere enn menns gjennomsnittslønn på stillingsnivå. Det er viktig å bemerke at statistikken må leses med varsomhet, da det er mange forhold som kan få utslag i statistikken, men som ikke er direkte kjønnsavhengig, men er mer et uttrykk for enkelte stillingers ansvars- og arbeidsområde.

Av tabellen fremkommer det at lønnsforskjellene økte på høyskole- og universitetsgruppen, en gruppe som har stort spenn i ansvar- og oppgaver og utdanning, mens lønnsnivået for de andre gruppene har i større grad jevnet seg ut. Det er relativt små variasjoner i lønn mellom kvinner og menn i kommunen, og Råde kommune jobber for at lønnsnivået i kvinnedominerte stillinger og mannsdominerte stillinger harmoniseres i størst mulig grad.

Etikk og etiske retningslinjer

Råde kommune er ansvarlig for grunnleggende velferdstjenester og forvalter store ressurser på vegne av fellesskapet. Det er særlig to forhold som er viktig i denne sammenheng:

- Hindre uriktig tjenesteutøvelse gjennom krav til habilitet, saklighet og likhet i myndighetsutøvelsen
- Verne tilliten til den offentlige virksomhets upartiskhet og integritet

Etikk betyr læren om moralske normer og adferd, og sier noe om hva som er riktig og galt, ondt eller godt. Hva som anses for å være riktig eller galt endres over tid og varierer fra kultur til kultur. Men i ethvert samfunn og i enhver organisasjon trenger vi etiske retningslinjer for å skape et felles grunnlag for vurdering av adferd. Vi må ha en felles oppfatning av hva vi skal arbeide for, og hvordan vi skal arbeide.

Råde kommunes etiske retningslinjer tar ikke bare sikte på å regulere kommunens forhold til omverdenen. De skal også legge til rette for en positiv utvikling av kommunens bedriftskultur med det formål å bygge opp og opprettholde et fellesskap og en atmosfære preget av raushet, glede og respekt som verdigrunnlag for all handling.

Råde kommune har utarbeidet etiske retningslinjer som gir generelle og spesifikke holdepunkter for aktsomhet og adferd som gjelder for alle ansatte i kommunen. De etiske retningslinjer utgjør sammen med bl.a. Arbeids og ansettelsesreglementet en viktig del av Råde kommunes personalpolitiske retningslinjer.

Hovedformålet for Råde kommunes etiske retningslinjer er å skape felles holdninger til hvordan vi utøver våre yrkesroller slik at innbyggere, politikere og offentlige myndigheter til enhver tid har tillit til organisasjonens profesjonalitet og integritet.

Råde kommune som IA-virksomhet (Inkluderende arbeidsliv)

Råde kommune er en IA-virksomhet, som innebærer en ekstra innsats for oppfølging av ansatte med sykefravær, samt bidra til at den reelle pensjonsalderen øker. Virksomhetene i Råde kommune har gjennom flere år jobbet godt med å øke nærværet. Råde kommune benytter seg av ekstern kompetanse i sykefraværsoppfølging av medarbeidere, og bruker i stor grad bedriftshelsetjenesten og IA-kontakten ved NAV Arbeidslivssenter i dette arbeidet.

Arbeidsmiljø

Råde kommune arbeider kontinuerlig med og har fokus på arbeidsmiljøet, gjennom HMS-planer og jevnlig møter i HMS-gruppene på virksomhetsnivå. Et godt arbeidsmiljø kommer ikke av seg selv, og det er viktig at det legges til rette for dette arbeidet i virksomhetene og at alle bidrar.

Vi tror at ansatte som trives på jobb yter en bedre tjeneste for brukerne og påvirker sine kollegaer positivt. Det å tilrettelegge for læring og utvikling blant ansatte og å gi ansvar kan stimulere til et godt arbeidsmiljø. Lederne er viktige rollemodeller.

Råde kommune arrangerer julebord for sine ansatte, og har som mål å bidra til å øke trivselen på arbeidsplassen gjennom å være sammen med kollegaer utenfor ordinære arbeidssituasjoner og på tvers av virksomhetene. Dette understøttes også av nærværsmidler som ble brukt på virksomhetsinterne tiltak som har den samme målsettingen.

Rekruttering

I en så stor organisasjon som Råde kommune, vil det i løpet av et driftsår være mange nyansettelser og rekrutteringsprosesser for å sikre kontinuitet og kvalitet i tjenesteytingen. Utfordringer med å rekruttere personell varierer fra år til år innenfor de ulike sektorene. Det er ikke meldt om særlige rekrutteringsutfordringer i Råde kommune i løpet av 2018 annet enn for sykepleiere, som er en mer utfordrende yrkesgruppe å rekruttere.

Redusere bruk av uønsket deltid

Råde kommune har i samarbeid med organisasjonene utarbeidet lokale retningslinjer for redusert bruk av uønsket deltid. Ledere skal legge disse retningslinjene til grunn for sitt personalarbeid og drøfte bruken av deltidsstillinger med de tillitsvalgte to ganger pr år.

Strategisk kompetansestyring

Det har vært gjennomført en rekke omfattende kompetansehevingstiltak i virksomhetene i 2018 for arbeidstakere på ulike nivåer i organisasjonen, fra lederutvikling til praktisk rettede kurs knyttet til tjenesteytingen. Kompetansetiltakene har vært gjennomført internt og eksternt, i form av kurs, samlinger, etter- og videreutdanning. Se for øvrig under den enkelte virksomhet for en mer utførlig informasjon om de ulike kompetansehevingstiltakene i virksomhetene.

Råde kommune prioriterer kjernefagene norsk, matematikk og engelsk for det pedagogiske personellet. Et viktig ledd i dette arbeidet er kompetanseutvikling for pedagogisk personale, der kandidater til kjernefagene blir prioritert.

Interne prosesser

Råde kommune har videreført arbeidet med interne prosesser og internkontroll i 2018. Arbeidet med å revidere og utarbeide prosedyrer i kommunens kvalitetssikringssystem Kvalitetslosen pågår ved alle virksomheter. Det arbeides kontinuerlig med å utvikle Kvalitetslosen til et oversiktlig verktøy i kommunens internkontrollarbeid.

